

PORSGRUNN KOMMUNE

Arkivsak: 20/07821
PlanID: 652
Sakstittel: Reguleringsplan for E18 Fornminnepark

Reguleringsplan for E18 Fornminnepark

Detalje reguleringsplan

PLANBESKRIVELSE- Saksframstillinger med vedtak

Planbeskrivelsen er det som var grunnlaget for planens endelige vedtakelse jf. Plan og bygningsloven § 4-2

Godkjent av bystyret 10. juni 2021 i sak 32/21

INNHold

- Bystyrets vedtak om godkjenning i møte 10. juni 2021 i sak 32/21
- Utvalg for Utvalg for miljø og byutviklings vedtak ved sluttbehandling i møte 1. juni 2021 i sak 34/21
- Saksframlegg for sluttbehandling 20/07821-28
- Utvalg for valg for miljø og byutviklings vedtak ved 1.gangsbehandling i møte 26. januar 2021 i sak 2/21
- Saksframlegg for 1.gangsbehandling 20/07821-12
- Planbeskrivelse

Saksprotokoll

Forslag til reguleringsplan for E18 Fornminnepark - PlanID 652 - Sluttbehandling

Arkivsak-dok.	20/07821
Saksbehandler	Fridrik Ivar Bergsteinsson

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og byutvikling	01.06.2021	34/21
2 Bystyret	10.06.2021	32/21

Utvalg for miljø og byutviklings vedtak/innstilling

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652), med plankart sist datert 14.04.21 og bestemmelser sist datert 03.05.21.

Bystyret har behandlet saken i møte 10.06.2021 sak 32/21

Møtebehandling

Ingen nye forslag fremlagt

Votering

UMB's innstilling enst vedtatt

Bystyrets vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652), med plankart sist datert 14.04.21 og bestemmelser sist datert 03.05.21.

Saksprotokoll

Forslag til reguleringsplan for E18 Fornminnepark - PlanID 652 - Sluttbehandling

Arkivsak-dok.	20/07821
Saksbehandler	Fridrik Ivar Bergsteinsson

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og byutvikling	01.06.2021	34/21
2 Bystyret	10.06.2021	32/21

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652), med plankart sist datert 14.04.21 og bestemmelser sist datert 03.05.21.

Utvalg for miljø og byutvikling har behandlet saken i møte 01.06.2021 sak 34/21

Møtebehandling

Ingen nye forslag fremlagt

Votering

Rådmannens innstilling enst vedtatt

Utvalg for miljø og byutviklings vedtak/innstilling

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652), med plankart sist datert 14.04.21 og bestemmelser sist datert 03.05.21.

Porsgrunn kommune

Byutvikling

Arkivsak-dok. 20/07821-28
Saksbehandler Fridrik Ivar Bergsteinsson

Saksgang	Møtedato
Utvalg for miljø og byutvikling	01.06.2021
Bystyret	10.06.2021

Forslag til reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652) – sluttbehandling og vedtak

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 vedtas reguleringsplan for E18 Fornminnepark (planID 652), med plankart sist datert 14.04.21 og bestemmelser sist datert 03.05.21.

Ovennevnte plan berører gjeldende planer i området som helt eller delvis oppheves ved godkjenning av den nye planen. Oppheving inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser. Dette gjelder følgende reguleringsplaner:

- Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, planID 836, vedtatt med innsigelser 13.6.2019 og godkjent av KMD 24.4.2020
- Vestfoldbanen med endring, planID 376, vedtatt 7.6.2012
- Lillegården, planID 1009, vedtatt 1.12.2012

Vedlegg:

1. Forslag til plankart datert 14.4.2021
2. Forslag til planbestemmelser datert 3.5.2021
3. Forslag til planbestemmelser (med endringer)
4. Forslag til planbeskrivelse datert 14.4.2021
5. Forslag til planbeskrivelse (med endringer)
6. ROS-analyse
7. Teknisk plan
8. Illustrasjonsplan
9. Datarapport geotekniske undersøkelser
10. Naturfare- og rasvurderinger Herregårdsbekken
11. Innspill til offentlig ettersyn samlet
12. Sammendrag og kommentarer til offentlig ettersyn Kulturminnepark
13. KMDs vedtak innsigelsessak E18 Kjørholt Lanner datert 24.4.2020
14. Saksframlegg 1 gangs behandling av forslag til reguleringsplan for kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner Kjørholt
15. Vedtak UMB den 26.1.2021, sak 2/21

Tiltakshaver/forslagsstiller: Nye Veier AS

Plankonsulent: Multiconsult Norge AS

Viktige punkter i saken

- Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for etablering av en kulturminnepark ved Herregårdsbekken sør for planlagt E18 trasé og legge om Nystrandvegen for å unngå å

berøre kulturminner. Planforslaget oppfyller vilkårene i vedtaket til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), datert 24.4.2020.

- Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn fra 12.02.21-27.03.21, og kommunen mottok totalt 12 merknader til planforslaget. Det ble ikke fremmet innsigelse til planforslaget, men etter faglige anbefalinger er planforslaget foreslått endret på følgende punkter:
 - *Reguleringsbestemmelsene:*
 - Bestemmelse 3.2.2 Kjøreveg (o_SKV1-3) suppleres med etablering av retningsmarkering og rekkverk i kurve for o_SKV2.
 - Bestemmelse 3.2.4 Annen veggrunn – teknisk anlegg (SVT1-2) suppleres med ny formulering om at arealer som ikke blir brukt til vegformål, skal gå tilbake til opprinnelig formål.
 - Bestemmelse 3.3.1 Turdrag (GDT) suppleres med at innenfor avgrensningen til H730_2 skal stien utformes uten inngrep i bakken og opparbeidingen skal utføres i samråd med kulturarv i Vestfold og Telemark fylkeskommune.
 - Bestemmelse 4.2.1 tar inn formulering som åpner for nødvendige sikringstiltak ved Herregårdsbekken for å hindre større ras.
 - *Følgende endringer er innarbeidet på plankart:*
 - Felt o_SVT2 er lagt inn i plankartet i henhold til tidligere vedtatt plan for E18 Lanner Kjørholt.
 - *Følgende endringer er innarbeidet i planbeskrivelsen:*
 - Kapittel 4.6 suppleres med beskrivelse av Herregårdsbekken som gytebekk for anadrom laksefisk.
 - Kapittel 5.3 Offentlig ettersyn er lagt til for å redegjøre for prosessen.
 - Kapittel 6 oppdateres i henhold til endringer i kart og bestemmelser listet opp ovenfor.

Bakgrunn:

Bakgrunnen for planforslaget er KMD sitt vilkår i vedtak av 24. april 2020, hvor det skulle etableres en fornminnepark ved Herregårdsbekken jf. Fylkestingets vedtak av 11. desember 2019. Dette innebar også omregulering av Nystrandvegen inn mot krysset ved Bergsbygdavegen. Planforslaget ble førstegangsbehandlet i UMB den 26. januar 2021, sak 2/21.

Høring og offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn fra 12.02.21-27.03.21, og kommunen mottok totalt 12 merknader til planforslaget. Merknadene i sin helhet følger i vedlegg 11. Forslagsstiller har kommentert innspillene fra offentlig instanser. Disse følger som vedlegg 12. Rådmannen vurderer kommentarene fra forslagsstiller som tilstrekkelige. Rådmannens ytterligere kommentarer følger forslagsstillers vurdering der dette er vurdert som hensiktsmessig under generelle vurdering av planforslaget.

Rådmannens vurdering

Planforslaget med foreslåtte endringer legger til rette for å oppfylle de vilkår som er satt i forbindelse med KMD sitt vedtak av 24.4.2020. I det følgende vil foreslåtte justeringer etter høring redegjøres nærmere for.

Flom- og erosjonsutfordringer

I løpet av planarbeidet er det avdekket utfordringer knyttet til geotekniske og hydrologiske forhold i forbindelse med Herregårdsbekken. Dette dreier seg i all hovedsak om utfordringer knyttet til mulig ras som følge av erosjon i forbindelse med flom i bekkeløpet. Statsforvalteren anbefaler at det åpnes for å iverksette tiltak for å hindre større ras, forutsatt at slike tiltak gjennomføres så skånsomt som mulig. Tiltak som berører bekken må videre forelegges Statsforvalteren til

behandling i medhold av forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Uttalelsen tas til følge, og foreslått åpning for å iverksette tiltak for å hindre større ras foreslås lagt inn i bestemmelse 4.2.1.

Flomsonekart viser at planområdet utover bekkesonen i liten grad blir berørt. Statsforvalteren ser at adkomstveien/turdrag fra syd kan bli berørt, og ber om at det vurderes å heve adkomstveien noe på strekningen. Rådmannen ser ikke behov for å heve eksisterende vei med bakgrunn i flom med sjelden hyppighet. Adkomstveien følger eksisterende sti, og denne skal hovedsakelig opprettholdes slik den er i dag.

Trafikk

For å unngå kulturminnet ved Nystrandvegen reguleres en vegløsning med radius $R=70$ meter i svingen inn mot krysset med Bergsbygdavegen. Ny radius er mindre enn gjeldende vegnormal. Fylkeskommunen har, som vegmyndighet, gitt fravik for omtalt løsning under følgende vilkår:

- Fartsgrensen må settes til 60 km/t
- Det må benyttes retningsmarkering
- Det må etableres rekkverk
- Avkjørsel til renseanlegget trekkes så langt syd som mulig for å få best mulig avstand til kurve. Frisikt i avkjørselen skal være 4x65 meter.
- Kravet om retningsmarkering og rekkverk må framkomme i reguleringsbestemmelsene.

Rådmannen er enig i vegmyndighetens vilkår og foreslår å ta de til følge. Planbestemmelse 3.2.2 er foreslått supplert med krav til retningsmarkering og etablering av rekkverk i henhold til gjeldende veinormaler. Andre nevnte vilkår følges opp i videre prosjektering/bygging.

Støy

Veitrafikkstøy fra ny E18 vil påføre kulturminneparken støybelastning i rød og gul støysone. Statsforvalteren anbefaler etablering av tradisjonelle støyskjermer langs ny E18 i samarbeid med Nye Veier AS. Det planlegges etablering av støyskjermingstiltak langs ny E18 i henhold til gjeldende retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/206).

Teknisk infrastruktur

Planlagt omlegging av Nystrandvegen inkludert nytt kryss med Bergsbygdavegen kommer i konflikt med eksisterende vannledninger, og det er behov for at Nye Veier samordner ny veginfrastruktur både i anleggsfase og permanent situasjon med Kommunalteknikk i Porsgrunn kommune for å ivareta eksisterende hovedledningene for vannforsyningen i området Nystrandvegen-Bergsbygdavegen. Omlegging vil også foregå utenfor planområdet, innenfor areal regulert gjennom planen for E18 Lanner – Preståsen.

Landbruk

LNF-områdene vest for Bergsbygdavegen, og på hver side av den nye traséen for Nystrandvegen, har jordsmonn som tidligere ble brukt som fulldyrka jord med god kvalitet. I tråd med Statsforvalterens anbefaling ser Rådmannen det som fornuftig å stille krav til at jordsmonn med god kvalitet ivaretas, og foreslår følgende supplering i bestemmelsene pkt. 3.2.4 Annen veggrunn – teknisk anlegg (SVT1-2); «*Arealer som ikke blir brukt til vegformål, skal gå tilbake til opprinnelig formål.*»

Kulturminner

Flere kulturminner må flyttes til den nye kulturminneparken som følge av ny E18. Kulturminnene som skal rekonstrueres etableres på sletten nedenfor den tidligere hoppbakken. Kulturminnene skal plasseres i sammenheng med hverandre og i tilknytning til eksisterende tursti, men tydelig adskilt fra de opprinnelige kulturminnene i området (gravminner og hulveier).

Kulturhistorisk museum påpeker i sin høringsuttalelse at oppgradering av tursti ikke vil utgjøre en vesentlig endring sammenlignet med dagens situasjon. De anbefaler at utvidelse av stiens bredde mot vest utformes slik at ikke gravhaugen tildekkes eller blir forstyrret. Selv om utvidelse vil skje innenfor sikringssonen til hulvei id 32319 vurderer Kulturhistorisk museum at oppgradering av sti vil ha begrenset negativ innvirkning på opplevelsen av hulveien. Kulturhistorisk museum mener en dispensasjon fra fredningsbestemmelsene ikke representerer en vesentlig fare for forstyrrelse av kulturminnene. De anbefaler Vestfold og Telemark fylkeskommune å gi dispensasjon uten vilkår om arkeologisk undersøkelse, men med følgende anbefalte vilkår:

- Realisering av tiltaket utføres i samråd med Kulturarv.
- Utvidelse av stiens bredde i ved kulturminnene id 20967 og 32319 bør gjøre mot vest, og bort fra gravhaug id 20967.

Rådmannen tar vilkåret til følge, og punkt 3.3.1 i planbestemmelsene foreslås supplert med at innenfor avgrensningen til H730_2 skal stien utformes uten inngrep i bakken, og opparbeidingen skal utføres i samråd med kulturarv i Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Nye Veier har ansvar for å etablere kulturminneparken, men selve driften av området ivaretas av et selskap som de inngår avtale med. Rådmannen ser kulturminneparken som et avbøtende tiltak i forhold til E18-utbyggingens virkning på kulturminner i området, og mener det er positivt at opplevelsesverdien av kulturminnene søkes bevart gjennom rekonstruksjon når det ikke finnes andre alternativer.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Planen medfører ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Miljømessige konsekvenser – naturmangfold

Det er store naturverdier i planområdet, særlig i Herregårdsbekkens kantsone og i skogarealene i vestre og sydvestre del av planområdet og forbindelsen mellom disse. Planforslaget legger ikke opp til tiltak som forringer naturmangfoldet i kantsonen til bekken, eller skogen, med unntak av nødvendige sikringstiltak for å hindre større ras. Tiltak som berører bekken eller kantvegetasjonen skal utføres så skånsomt som mulig, og godkjennes av kommunen før iverksettelse. Rådmannen vurderer hensynet til naturmangfoldet som tilstrekkelig ivaretatt i planforslaget.

Miljømessige konsekvenser – rekreasjon

Planforslaget legger til rette for at eksisterende stier i planområdet sikres og oppgraderes, og delvis legges om over tunnelportal for ny E18 og kobles til øvrig stinett. Omlegging av Nystrandvegen vil berøre eksisterende turstier, slik at dagens stinett gjennom skogområdet erstattes av gang- og sykkelvei. Det vil bli tilrettelagt med bål plass gapahuk/grillhytte, og omgivelsene vil ryddes for vegetasjon og skjøttes. Det vil bli skiltet med informasjon om kulturminnene for økt opplevelsesverdi. Dette innebærer at planen kan gi økte friluftslivsverdier på begge sider av Herregårdsbekken.

Konklusjon

Rådmannen mener planforslaget med foreslåtte endringer etter høring legger til rette for å oppfylle de vilkår som er satt i forbindelse med KMD sin avgjørelse i innsigelsessaken knyttet til E18. Rådmannen mener planforslaget tar tilstrekkelig hensyn til naturmangfold, friluftsliv og kulturminner som finnes innenfor planområdet, og anbefaler at planforslaget vedtas.

Saksprotokoll

Forslag til reguleringsplan (detaljregulering) for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner – Kjørholt – 1. gangsbehandling og offentlig ettersyn.

Arkivsak-dok.	20/07821
Saksbehandler	Simen Storøy

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og byutvikling	26.01.2021	2/21

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 12-10 legges forslag til *reguleringsplan for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner – Kjørholt planid 652* datert 18.12.2020 med tilhørende plandokumenter ut til offentlig ettersyn.

Ovennevnte plan berører gjeldende planer i området. Dette gjelder følgende planer: *Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, planID 836*, vedtatt med innsigelser 13.06.2019 og godkjent av KMD 24.04.2020, *Vestfoldbanen med endring, planID 376*, vedtatt 07.06.2012, og *Lillegården, planID 1009*, vedtatt 01.12.2012. Det tas sikte på å helt eller delvis oppheve disse ved godkjenning av den nye planen. Oppheving inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser.

Utvalg for miljø og byutvikling har behandlet saken i møte 26.01.2021 sak 2/21

Møtebehandling:

Det ble foretatt befarings i saken.

Ingen nye forslag ble fremlagt.

Votering:

Rådmannens innstilling ble enst. vedtatt.

Utvalg for miljø og byutviklings vedtak/innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 12-10 legges forslag til *reguleringsplan for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner – Kjørholt planid 652* datert 18.12.2020 med tilhørende plandokumenter ut til offentlig ettersyn.

Ovennevnte plan berører gjeldende planer i området. Dette gjelder følgende planer: *Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, planID 836*, vedtatt med innsigelser 13.06.2019 og godkjent av KMD 24.04.2020, *Vestfoldbanen med endring, planID 376*, vedtatt 07.06.2012, og *Lillegården, planID 1009*, vedtatt 01.12.2012. Det tas sikte på å helt eller

delvis oppheve disse ved godkjenning av den nye planen. Oppheving inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser.

Porsgrunn kommune

Byutvikling

Arkivsak-dok.	20/07821-12
Saksbehandler	Simen Storøy
Saksgang	Møtedato
Utvalg for miljø og byutvikling	26.01.2021

Forslag til reguleringsplan for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner – Kjørholt planid 652 – 1.gangsbehandling og offentlig ettersyn.

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 12-10 legges forslag til *reguleringsplan for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner – Kjørholt planid 652* datert 18.12.2020 med tilhørende plandokumenter ut til offentlig ettersyn.

Ovennevnte plan berører gjeldende planer i området. Dette gjelder følgende planer: *Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, planID 836*, vedtatt med innsigelser 13.06.2019 og godkjent av KMD 24.04.2020, *Vestfoldbanen med endring, planID 376*, vedtatt 07.06.2012, og *Lillegården, planID 1009*, vedtatt 01.12.2012. Det tas sikte på å helt eller delvis oppheve disse ved godkjenning av den nye planen. Oppheving inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser.

Vedlegg

1. Forslag til plankart, datert, 18.12.20
2. Forslag til planbestemmelser, 18.12.20
3. Forslag til planbeskrivelse, datert, 18.12.20
4. ROS-analyse, datert
5. Mottatte innkomne merknader i varslingsperioden
6. Sammendrag av mottatte merknader oppsummert og kommentert av forslagsstiller
7. Geoteknisk vurdering av områdestabilitet
8. Teknisk plan
9. Illustrasjonsplan
10. Datarapport geotekniske undersøkelser
11. Avgjørelse i innsigelsessak datert 24.04.20

Tiltakshaver/forslagsstiller: Nye Veier AS

Plankonsulent: Multiconsult Norge AS

Viktige punkter i saken

- Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for etablering av en kulturminnepark ved Herregårdsbekken sør for planlagt E18 trasé, og å legge om Nystrandvegen for å unngå å berøre kulturminner. Planforslaget oppfyller vilkårene i Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sitt vedtak datert 24.4.2019.
- Rådmannen er gjort kjent med at det i løpet av planarbeidet er avdekket utfordringer knyttet til geotekniske og hydrologiske forhold i forbindelse med Herregårdsbekken. Dette dreier seg i all hovedsak om utfordringer knyttet til mulig ras som følge av erosjon i forbindelse

med flom i bekkeløpet. Utredningsarbeidet pågår, og det er derfor ikke lagt ved endelig rapport til 1.gangsbehandling. Det er viktig å sikre fremdrift med tanke på nødvendige utgravinger av kulturminner i forbindelse med E18 utbyggingen Rådmannen ser det derfor som hensiktsmessig at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn jf. punktet rådmannens vurdering, under forutsetning om at vurderingene ferdigstilles i løpet av høringsperioden og at eventuelle nødvendige avbøtende tiltak innarbeides i planen før sluttbehandling.

Saksframstilling

Bakgrunn:

Som ledd i arbeidet med regulering av ny E18 på strekningen Langangen-Rugtvedt i Porsgrunn og Bamble kommuner har Nye Veier AS utarbeidet forslag til reguleringsplan for en kulturminnepark ved Herregårdsbekken. Planforslaget omfatter også omregulering av Nystrandvegen på en kort strekning til nytt kryss med Bergsbygdavegen. Planområdet er på ca. 75 daa.

Arbeidet med regulering av fornminneparken og omlegging av Nystrandvegen er skilt ut som egen reguleringsplan. Planforslaget som fremmes er likevel et direkte resultat av arbeidet med ny E18 gjennom Porsgrunn, og må ses i sammenheng med dette.

KMD sitt vedtak av 24.4.2020 (vedlegg11) er styrende for dette planarbeidet. Årsaken er innsigelse fra Telemark fylkeskommune til detaljreguleringsplan for strekningen E18 Lanner-Kjørholt, som kom i konflikt med automatisk fredede kulturminner i området ved Herregårdsbekken. Videre skal Nystrandvegen reguleres om for å unngå å berøre et automatisk fredet kulturminne (gravfelt) øst for foreslått vegtrase. KMD satte som vilkår i sitt vedtak at fornminneparken ved Herregårdsbekken skal etableres etter de vilkår som er stilt i fylkestinget i Telemark sitt vedtak av 11. desember 2019. Vilkårene fremkommer av planbeskrivelsen (vedlegg 3) og vedtaket fattet av KMD (vedlegg 11). Hensikten med planarbeidet er å oppfylle disse vilkårene ved å tilrettelegge for etablering av en kulturminnepark ved Herregårdsbekken, sør for planlagt E18 trasé. Kulturminneparken skal synliggjøre og videreformidle kunnskap om kulturminnene i området.

I planforslaget reguleres også et område for annen veggrunn – teknisk anlegg (SVT i plankartet), i tilknytning til ny E18. Dette området reguleres i samsvar med det som allerede er regulert i planen for E18 Lanner – Kjørholt planid 836 vedtatt av bystyret med innsigelser 13.6.2019, sak 38/19. På arealet åpnes det for ulike løsninger for rensertiltak med adkomst fra Nystrandvegen. Det tillates også andre tekniske installasjoner og konstruksjoner for drift av veianlegget. Området SVT med tilhørende bestemmelser er en videreføring fra gjeldende plan.

I dag preges området av Herregårdsbekken med tilhørende vegetasjon. Innenfor området er det eksisterende turstier, veiinfrastruktur, et riggområde fra bygging av Vestfoldbanen, samt rester etter nærmiljøet til fire boliger som er revet i forbindelse med ny E18. Det er mange kulturminner i området, og det er store naturverdier knyttet til Herregårdsbekken. Adkomst til kulturminneparken planlegges fra parkeringsplassen ved Olavsberget Camping.

Planprosessen:

Oppstartsmøte ble avholdt den 24.6.20. Varsling av oppstart av planarbeid ble annonsert i Telemarksavisa og Porsgrunns Dagblad 22.08.20, og på kommunes nettside 21.08.20. Grunneiere, berørte naboer, offentlige myndigheter og interesseorganisasjoner ble varslet gjennom brev. Som et ledd i medvirkningsarbeidet i forbindelse med oppstart av planarbeid ble det avholdt et åpent informasjonsmøte for publikum på Eidanger Idrettslags klubbhus 02.09.20.

Innen fristen den 20.09.20 var det i alt mottatt 10 uttalelser til varsel om oppstart (hvorav 6 fra offentlige myndigheter og 4 fra private aktører). Mottatte uttalelser trekker fram temaer som biologisk mangfold i tilknytning til Herregårdsbekken, turstier, trafikk og framkommelighet i forbindelse med omlegging av Nystrandvegen, barn og unges interesser, forhold knyttet til flom og

overvannshåndtering. Fra fylkeskommunen understrekes det at det viktig med god dialog knyttet til kulturminner. Forslagstiller har oppsummert og kommentert disse i vedlegg 6. Rådmannen stiller seg i all hovedsak bak forslagstillers kommentarer til innspillene. Uttalelsene kan leses i sin helhet i vedlegg 5.

Rådmannens vurdering:

Planforslaget legger til rette for å oppfylle de vilkår som er satt i forbindelse med KMD sitt vedtak av 24.4.2020. Planforslaget legger til rette for en kulturminnepark som skal synliggjøre og videreformidle kunnskap om kulturminnene i området. Kulturminneparken vil bestå både av eksisterende kulturminner og rekonstruerte kulturminner som må flyttes fra der ny E18 trasé skal etableres. Det vil også legges til rette for etablering av grillhytte, benker og gapahuk i parken. Det har vært et godt samarbeid partene i planprosessen, og rådmannen mener at planforslaget legger til rette for gode og helhetlige løsninger for både kulturminner og nye samferdselsanlegg.

Krav om konsekvensutredning

Tiltaket er vurdert mot forskrift om konsekvensutredninger. Etter forslagsstillers vurdering utløser ikke planforslaget krav til konsekvensutredning. Konsekvensutredningen til kommunedelplanen for E18 Langangen – Rugtvedt, vedtatt av Porsgrunn bystyre 03.09.15 i sak 81/15 og av Bamble kommunestyre 10.09.15, er dekkende for denne planen. Rådmannen støtter denne vurderingen.

Flom- og erosjonsutfordringer

Rådmannen er fra forslagstiller gjort kjent med at det i løpet av planarbeidet er avdekket utfordringer knyttet til geotekniske og hydrologiske forhold i forbindelse med Herregårdsbekken. Dette dreier seg i all hovedsak om utfordringer knyttet til mulig ras som følge av erosjon i forbindelse med flom i bekkeløpet. Herregårdsbekken er en meandrerende elv, som i planområdet meandrer i sandmasser. Over tid vil erosjon føre til at elveløpet endrer seg, og ras kan oppstå. Dette må ikke forveksles med kvikkleireras, som skjer raskt og som kan skje der man har marin leire.

I og ved Herregårdsbekken er det registrert naturtype av nasjonal betydning. Dette medfører at det er en høy terskel for å erosjonssikre langs bekkeløpet. Rekonstruksjonen av kulturminnene bør derfor gjøres på et område der faren for ras er så lav som mulig. Disse utfordringene er under utredning, men en endelig rapport vil ikke foreligge ved 1.gangsbehandling. Rådmannen ser det likevel som hensiktsmessig at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn, da det er viktig å sikre fremdriften med tanke på nødvendige utgravinger av kulturminner i forbindelse med vegprosjektet.

Foreløpige vurderinger tyder på at det ikke er umiddelbar fare for ras. Rådmannen mener likevel at det kan være aktuelt med tiltak som skilting eller stedvis gjerder for å begrense ferdsele i de mest utsatte områdene. For å sikre at planen hensynstar dette er det aktuelle området vist med hensynssone fareområde flom og erosjon i plankartet med tilhørende bestemmelse: *«Dersom erosjon og/eller ras ved Herregårdsbekken kan medføre fare for besøkende i kulturminneparken, tillates det nødvendige sikringstiltak som skilting og inngjerding for å hindre ferdsel mot faresonen»*.

I og med at utredningen pågår er hensynssonen (H310) i plankartet derfor gitt en stor utbredelse for å synliggjøre utfordringen, og gi mulighet for å innarbeide nødvendige tiltak på en god måte etter høring.

Herregårdsbekken er et meandrerende vassdrag med ustabile vannsensitive masser i tilknytning til elvebredden. Det er også store naturverdier i samme området av naturtypen *Flommarkskog* som karakteriseres av dynamikken med flom, erosjon og ras. Grunnet de store naturverdiene knyttet til selve bekkeløpet med tilhørende kantsoner ser rådmannen det som mindre aktuelt med fysiske sikringstiltak i selve vassdraget. Dersom det skulle vise seg at det er nødvendig med tiltak i vassdraget for å oppnå nødvendig stabilitet forutsetter rådmannen at dette blir vurdert i henhold til vannforskriften og av sektormyndighetene (Fylkesmannen, Fylkeskommunen og NVE).

Rådmannen mener det er mulig å finne løsninger som sikrer både kulturminnene og hensynet til tredjeperson på en god og tilfredsstillende måte, og ønsker derfor gjennom offentlig ettersyn å få de ulike fagmyndighetenes syn på planforslaget og eventuelle forslag til alternative løsninger. Rådmannen forutsetter at de geotekniske og hydrologiske vurderingene ferdigstilles i løpet av høringsperioden og at eventuelle nødvendige avbøtende tiltak innarbeides i planen før sluttbehandling. Videre oppfordres forslagstiller til tett kontakt med aktuelle myndigheter i denne fasen for å finne gode løsninger.

Trafikk

Planen legger ikke til rette for økte trafikkmengder på Nystrandvegen eller Bergsbygdavegen. Endringene gjelder hovedsakelig veiens framtidige linjeføring. For å unngå kulturminnet, reguleres en veiløsning med radius $R=70$ meter i svingen inn mot krysset med Bergsbygdavegen. Ny radius er mindre enn gjeldende vegnormal, hvor minimum horisontal kurve er $R=175$ meter for 80 km/t. Det foreslås å redusere fartsgrensen fra 80 km/t til 50 km/t før svingen inn mot krysset som avbøtende tiltak. Fv3260 Nystrandvegen kobler seg på Fv3264 Bergsbygdavegen sør for eksisterende kryss. Når Nystrandvegen bygges om blir den ikke lenger gjennomgående, men ender i et T-kryss med Bergsbygdavegen. Bergsbygdavegen legges om nord for eksisterende kryss for å tilpasses omleggingen av Nystrandvegen.

Planen legger til rette for en omregulering av vegen som er nødvendig ut fra hensynet til viktig kulturminne. Rådmannen forutsetter at nødvendig fravik fra vegnormalen blir omsøkt og godkjent av vegmyndighetene.

Teknisk infrastruktur

Planlagt omlegging av Nystrandvegen inkludert nytt kryss med Bergsbygdavegen kommer i konflikt med eksisterende vannledninger. Det forutsettes dialog med kommunalteknikk v/VA ved omlegging av disse. Omlegging vil også foregå utenfor planområdet, innenfor areal regulert gjennom planen for E18 Lanner – Preståsen. Rådmannen oppfordrer Nye veier til en tett dialog med kommunalteknikk i anleggsperioden slik at vannforsyningen sikres på en god måte.

Gang- og sykkelveien

Gang- og sykkelveien langs Fv3260 Nystrandvegen legges også om på den strekningen hvor Nystrandvegen legges om, og knytter seg til ny gang- og sykkelvei langs Bergsbygdavegen. G/S-veien er trukket litt vekk fra Nystrandvegen for å oppfylle krav til stigning på 5 %.

Handlingsrom

I planbestemmelsene åpnes det for justering av formålsgrenser mellom de ulike veiformålene (o_SKV, o_SGS, SVT og o_SVG). Det åpnes imidlertid kun for justering av grensene innenfor yttergrensene til veiformålene (innbyrdes plassering). Hensikten med dette handlingsrommet er å unngå dispensasjoner dersom f.eks. traseen for ny gang- og sykkelvei endres noe i detaljprosjekteringen. Fleksibiliteten vil ha få eller ingen konsekvenser for omkringliggende områder. Rådmannen vurderer det som hensiktsmessig å legge til rette for et visst handlingsrom, som i planforslaget vurderes å være innenfor det som kan aksepteres.

Parkering

Planen legger ikke til rette for etablering av nye parkeringsplasser. Dette fordi kulturminneparken ikke har til hensikt å generere vesentlig ny biltrafikk. Kulturminneparken vil inngå i et etablert stisystem og nærmiljø hvor det finnes parkeringsplasser. Det forutsettes derfor at eksisterende parkeringsplasser i nærområdet benyttes av besøkende til kulturminneparken

Universell utforming

Planforslaget legger ikke til rette for universell utforming i kulturminneparken. Det er ikke er mulig å tilfredsstille kravene til dette hensynet gitt de stedlige verdiene parken skal ivareta. Men på grunn av planlagt oppgradering av stinettet vil forholdene for syklist og gående med barnevogn forbedres sammenliknet med dagens situasjon. Rådmannen ser positiv på denne forbedringen, og

gitt parkens lokalisering og hensikt ser ikke rådmannen behovet for å stille ytterligere krav til universell utforming av hensyn til kulturminnene. Planforslaget tilfredsstiller for øvrig krav til stigningsforhold for gang- og sykkelvegen langs Nystrandvegen.

Kulturminner

Som følge av vegprosjektet flyttes flere kulturminner som blir direkte berørt av E18 til kulturminneparken, i tillegg til eksisterende kulturminner som alt ligger i planområdet. Konsentrasjonen av kulturminner er høy (se planbeskrivelsen). Kulturminnene som skal rekonstrueres etableres på sletten nedenfor den tidligere hoppbakken. Kulturminnene skal plasseres i sammenheng med hverandre og i tilknytning til eksisterende tursti, men tydelig adskilt fra de opprinnelige kulturminnene i området (gravminner og hulveier).

Det er lagt vekt på historisk lesbarhet, slik at de som besøker området, oppfatter at steinsettingene, steinlegningen og flatmarksgravene ikke er originale på stedet. Flytting og rekonstruksjon av kulturminner skal gjøres i samarbeid med Vestfold og Telemark fylkeskommune.

Nye Veier har ansvar for å etablere kulturminneparken, men vil sette bort selve driften av området. Rådmannen ser kulturminneparken som et avbøtende tiltak i forhold til E18-utbyggingens virkning på kulturminner i området, og mener det er positivt at opplevelsesverdien av kulturminnene søkes bevart gjennom rekonstruksjon når det ikke finnes andre alternativer.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Planen medfører ingen økonomiske konsekvenser for kommunen da det er Nye Veier som skal stå som ansvarlig for etablering og drift av kulturminneparken.

Miljømessige konsekvenser – naturmangfold

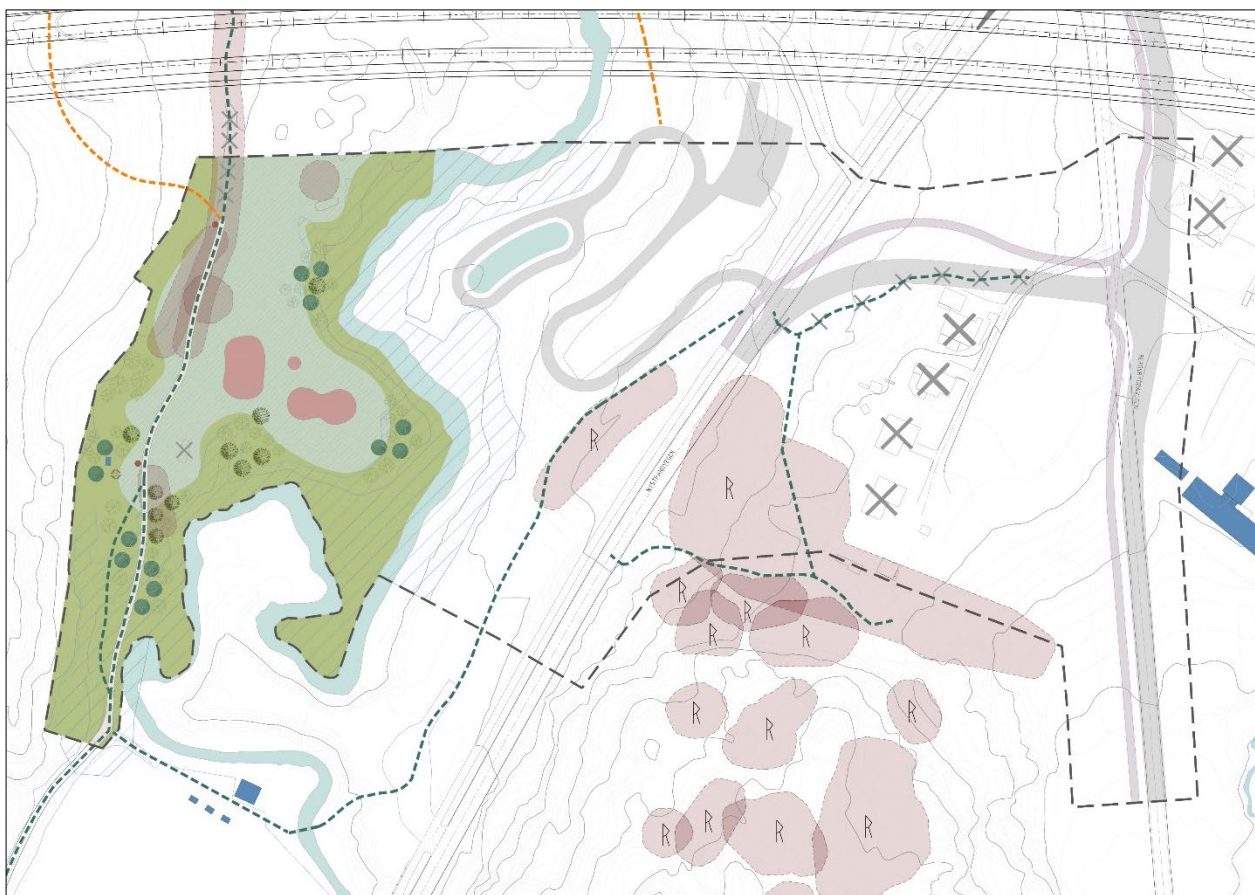
Det er store naturverdier i planområdet. Disse er i hovedsak knyttet til kantsonen til Herregårdsbekken og skogarealene i vestre og sydvestre del av planområdet og forbindelsen mellom disse. Planforslaget legger ikke opp til tiltak som forringer naturmangfoldet i kantsonen til bekken, eller skogen. Disse områdene er vist med hensynssone H560 i plankartet med tilhørende bestemmelse som sier: *«Innenfor hensynssone H560 bevaring naturmiljø ligger Herregårdsbekken med tilhørende kantvegetasjon. Det skal ikke gjøres inngrep som berører bekken eller kantvegetasjonen, og det skal ikke legges til rette for ferdsel innenfor hensynssonen med unntak av bevaring av og oppgradering av tursti vist som GTD i plankartet. GTD kan opparbeides inntil en maksimal bredde på 1,5 meter. Herregårdsbekken med tilhørende kantvegetasjon skal sikres mot anleggsvirksomhet»*. Rådmannen vurderer hensynet til naturmangfoldet som tilstrekkelig ivarettatt i planforslaget.

Miljømessige konsekvenser – rekreasjon

Planforslaget legger til rette for at eksisterende stier i planområdet sikres og oppgraderes, og delvis legges om over tunnelportal for ny E18 og kobles til øvrig stinett. Det er ikke stilt krav om rekkefølgebestemmelse til opparbeiding av tursti, dette er eventuelt noe som kan vurderes i høringsfasen. Omlegging av Nystrandvegen vil berøre eksisterende turstier, slik at dagens stinett gjennom skogområdet erstattes av gang- og sykkelvei. Det vil bli tilrettelagt med bål plass gapahuk/grillhytte, og omgivelsene vil ryddes for vegetasjon og skjøttes. Det vil bli skiltet med informasjon om kulturminnene for økt opplevelsesverdi. Dette innebærer at planen kan gi økte friluftslivsverdier på begge sider av Herregårdsbekken.

Konklusjon:

Rådmannen mener planforslaget legger til rette for å oppfylle de vilkår som er satt i forbindelse med KMD sin avgjørelse i innsigelsessaken knyttet til E18. Rådmannen mener planforslaget tar tilstrekkelig hensyn til naturmangfold, friluftsliv og kulturminner som finnes innenfor planområdet, og anbefaler at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.

Planbeskrivelse

Detaljreguleringsplan – Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner - Kjørholt

Porsgrunn kommune

Oppdragsnr:	10217934-01
Oppdragsnavn:	Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen, E18 Lanner - Kjørholt
Dokument nr.:	PBL-003
Filnavn	10217934-01-PBL-003-Planbeskrivelse detaljregulering Kulturminnepark og Nystrandvegen

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjon gjelder	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
00	12.11.20	Første versjon	Elise E. Moen/Torun Lynnebakken	Heidi Høiseth	Bjørn Clausen
01	01.12.20	Oppdatert etter tilbakemeldinger	Elise E. Moen	Torun Lynnebakken	Bjørn Clausen
02	18.12.20	Til 1. gangs-behandling	Elise E. Moen	Torun Lynnebakken	Bjørn Clausen
03	14.04.21	Til 2. gangs-behandling	Elise E. Moen	Valborg Leivestad	Kari Merete Arfvedahl

FORORD

Multiconsult Norge AS har vært engasjert av Nye veier AS for å utarbeide en detaljreguleringsplan for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen i Porsgrunn kommune.

Hensikten med planen er å ivareta vilkårene for frafall av Telemark fylkeskommunes innsigelse til detaljreguleringsplan E18 Lanner-Kjørholt, og utarbeide en plan som sikrer, synliggjør og videreformidler kunnskap om kulturminner ved planområdet.

Oslo, 14.04.2021

Morten Lossius
Nye Veier AS

Bjørn Clausen
Multiconsult Norge AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammendrag	7
2	Bakgrunn	9
2.1	Hensikten med planen	9
2.2	Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold	9
2.3	Tidligere vedtak som er av betydning for planarbeidet	10
2.4	Utbyggingsavtaler	12
2.5	Krav om konsekvensutredning	12
3	Planstatus og rammebetingelser	13
3.1	Overordnede planer og formål	13
3.1.1	<i>Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025</i>	<i>13</i>
3.1.2	<i>Kommuneplanens arealdel 2018-2030</i>	<i>13</i>
3.1.3	<i>Kommunedelplan for E18 Langangen – Rugtvedt</i>	<i>14</i>
3.1.4	<i>Kommuneplan for klima og energi, Skien og Porsgrunn kommune 2018-2025</i>	<i>14</i>
3.1.5	<i>Trafikksikkerhetsplan for Porsgrunn kommune 2018-2021</i>	<i>14</i>
3.2	Gjeldende reguleringsplaner	15
3.3	Regionale og statlige planretningslinjer/rammer/føringer	17
3.3.1	<i>Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)</i>	<i>17</i>
3.3.2	<i>Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)</i>	<i>17</i>
3.3.3	<i>Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene (2018)</i>	<i>17</i>
3.3.4	<i>Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T- 1442/2016)</i>	<i>18</i>
3.3.5	<i>Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)</i>	<i>18</i>
3.3.6	<i>Universell utforming i planlegging (2020)</i>	<i>18</i>
3.3.7	<i>Strategi for kultur og kulturarv 2014-2025 i Telemark</i>	<i>18</i>
3.3.8	<i>Strategi for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020 i Telemark</i>	<i>18</i>
4	Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold	19
4.1	Beliggenhet og avgrensning	19
4.2	Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk	21
4.3	Stedets karakter	22
4.4	Landskap	22
4.5	Kulturminner og kulturmiljø	22
4.6	Naturmangfold	23
4.7	Fremmede arter	26
4.8	Naturressurser	26
4.9	Friluftsliv og rekreasjon, inkludert barn og unges interesser	26
4.10	Trafikkforhold	28
4.11	Universell tilgjengelighet	28
4.12	Teknisk infrastruktur	28

4.13	Grunnforhold	30
4.13.1	Områdestabilitet.....	30
4.13.2	Dybder til berg	31
4.13.3	Løsmasser	31
4.13.4	Grunnvann	31
4.14	Støy og luftkvalitet	32
4.14.1	Støy.....	32
4.14.2	Luftkvalitet.....	33
4.15	Forurensede masser.....	34
4.16	Risiko og sårbarhet	34
5	Planprosessen	36
5.1	Oppstartsmøte og forhåndsvarsling	36
5.2	Medvirkningsprosess	36
5.3	Offentlig ettersyn.....	37
6	Beskrivelse av planforslaget	38
6.1	Planlagt arealbruk	38
6.2	Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål	39
6.2.1	Bebyggelse og anlegg – Energianlegg.....	41
6.2.2	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Kjøreveg	41
6.2.3	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Gang- /sykkelveg.....	41
6.2.4	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Annen veggrunn teknisk anlegg.....	42
6.2.5	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Annen veggrunn grøntareal	42
6.2.6	Grønnstruktur – Turdrag	42
6.2.7	Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift – LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag	42
6.2.8	Hensynssoner	42
6.2.9	Bestemmelsesområder.....	44
6.3	Rekkefølgebestemmelser	44
6.4	Handlingsrom.....	44
6.5	Tiltakets plassering og utforming	45
6.5.1	Trafikkløsninger	45
6.5.2	Parkering.....	45
6.5.3	Planlagte offentlige anlegg	46
6.5.4	Miljøoppfølging og støy.....	46
6.5.5	Universell utforming	47
6.5.6	Landbruksfaglige vurderinger	47
6.5.7	Kulturminner.....	47
6.5.8	Teknisk infrastruktur	48
6.5.9	Anleggsgjennomføring.....	49
6.5.10	Grunnforhold	50
6.6	Avbøtende tiltak/løsninger ROS	51

7	Virkninger/konsekvenser av planforslaget	52
7.1	Forhold til overordnede planer	52
7.2	Landskap, stedets karakter og estetikk	52
7.3	Kulturminner og kulturmiljø	52
7.4	Naturmangfold	53
7.4.1	<i>Vurdering mht. Naturmangfoldloven §§ 8-12 (LOV 2009-06-19 nr. 100)</i>	<i>53</i>
7.5	Naturressurser	55
7.6	Friluftsliv og rekreasjon	55
7.7	Barn og unges interesser	55
7.8	Trafikk	55
7.9	Teknisk infrastruktur	56
7.10	Universell tilgjengelighet	56
7.11	Støy og luftforurensning	56
7.11.1	<i>Støy</i>	<i>56</i>
7.11.2	<i>Luftkvalitet</i>	<i>57</i>
7.12	Økonomiske konsekvenser for kommunen	58
7.13	Interessemotsetninger	58
7.14	Avveining av virkninger	58
8	Referanser	59
9	Vedlegg	61

1 SAMMENDRAG

Bakgrunn

Som ledd i arbeidet med regulering av ny motorvei E18 Langangen-Rugtvedt i Porsgrunn og Bamble kommuner, har Nye Veier AS utarbeidet forslag til detaljreguleringsplan for en kulturminnepark ved Herregårdsbekken i Eidanger, Porsgrunn kommune. Planen omfatter også omlegging av Nystrandvegen på en kort strekning til nytt kryss med Bergsbygdavegen.

Bakgrunnen for planarbeidet er innsigelse fra Telemark fylkeskommune til detaljreguleringsplan for strekningen E18 Lanner-Kjørholt som kom i konflikt med automatisk fredede kulturminner i området ved Herregårdsbekken. Innsigelsen ble frafalt mot blant annet at det etableres en kulturminnepark som skal synliggjøre og videreformidle kunnskap om kulturminner ved Herregårdsbekken. Videre skal Nystrandvegen legges om for å unngå å berøre et gravfelt.

Planarbeidet ble varslet 22.08.2020 i Telemarksavisa og Porsgrunns Dagblad, og berørte grunneiere, naboer, myndigheter og organisasjoner ble tilskrevet. Det ble avholdt åpent informasjonsmøte 02.09.2020 på Eidanger IIs klubbhus. Det kom inn 10 innspill til varsel om oppstart av planarbeidet. Planarbeidet utløser ikke krav om konsekvensutredning siden det omfattes av konsekvensutredning for kommunedelplan for E18 Langangen-Rugtvedt.

Planforslaget lå ute på offentlig ettersyn i perioden 12.02.21-27.03.21, og det kom inn 12 innspill til planen.

Planområdet

Planområdet er ca. 75 daa, og ligger på sørsiden av ny jernbanelinje og vedtatt trasé for E18 ved Moheim mellom Preståsen og eksisterende E18, på begge sider av Herregårdsbekken. Berørte eiendommer er gnr./bnr. 1/1, 1/257, 1/258, 1/259, 1/260, 1/263, 43/1, 513/1 og 514/2. Berørte vedtatte reguleringsplaner er:

- PlanID 836: Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, vedtatt med innsigelser 13.06.2019
- PlanID 376: Vestfoldbanen med endring, vedtatt 07.06.2012
- PlanID 1009: Lillegården, vedtatt 12.01.2012

I dag preges området av skog, Herregårdsbekken med eksisterende turstier, veiinfrastruktur, et riggområde fra bygging av Vestfoldbanen, samt nærmiljøet til fire boliger som er revet. Det er mange kulturminner i området, og det er store naturverdier spesielt knyttet til Herregårdsbekken.

Tiltaket og virkninger av planen

Hovedadkomst til kulturminneparken planlegges fra parkeringsplassen ved Olavsberget Camping, og videre på eksisterende turvei fra sør. Det skal gjøres minst mulig inngrep vest for Herregårdsbekken, men eksisterende turstier i kulturminneparken vil rustes opp og legges om over tunnelportal for ny E18 og Vestfoldbanen. I kulturminneparken vil det ikke være mulig å tilfredsstille krav til universell utforming på stiene av hensyn til verdiene parken skal ivareta, men

på grunn av opprustningen av stiene vil forholdene for syklist og gående med barnevogn forbedres.

Kulturminner som ligger i området der ny E18 skal bygges, skal flyttes og rekonstrueres i kulturminneparken, og kulturminnene som allerede ligger der, skal bevares. Kantsonene med vegetasjon langs Herregårdsbekken skal i størst mulig grad bevares uten inngrep av hensyn til naturverdiene, men det kan bli behov for noe plastring av elvekanten for å beskytte brufundamenter for E18 mot erosjon i nordre del av planområdet. Øvrige turstier i planområdet skal ivaretas med tilknytning til stinettet utenfor. Det er utarbeidet en illustrasjonsplan som viser hvordan tiltakene kan bli (se vedlegg 1). Det er også krav om å utarbeide en skjøtselsplan for å sikre at kultur- og naturverdier blir ivaretatt i anleggs- og driftsperioden.

Gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen til nytt kryss med Bergsbygdavegen tilfredsstiller krav til universell utforming. I forbindelse med anleggsperioden vil framkommeligheten for eksisterende trafikk, herunder skoleskyss ivaretas. Mellom Nystrandvegen og Herregårdsbekken reguleres areal for teknisk infrastruktur for vannrensetiltak for ny E18. Adkomst til dette blir fra Nystrandvegen. Omlagt Nystrandveg vil ha en litt krappere kurve enn veinormalene tilsier, og hastigheten fram til nytt kryss med Bergsbygdavegen foreslås satt ned til 50 km/t for å ivareta trafiksikkerhet.

Samlet sett kan en ikke se at tiltaket vil ha noen spesielle negative virkninger knyttet til kultur, miljø, eller samfunn. Nødvendig infrastruktur legges om, viktige kultur- og naturverdier ivaretas i planforslaget, og planen bidrar til å sikre disse verdiene. Tiltaket tilpasses omgivelsene, og medfører minst mulig endringer i LNFR-områdene.

2 BAKGRUNN

2.1 Hensikten med planen

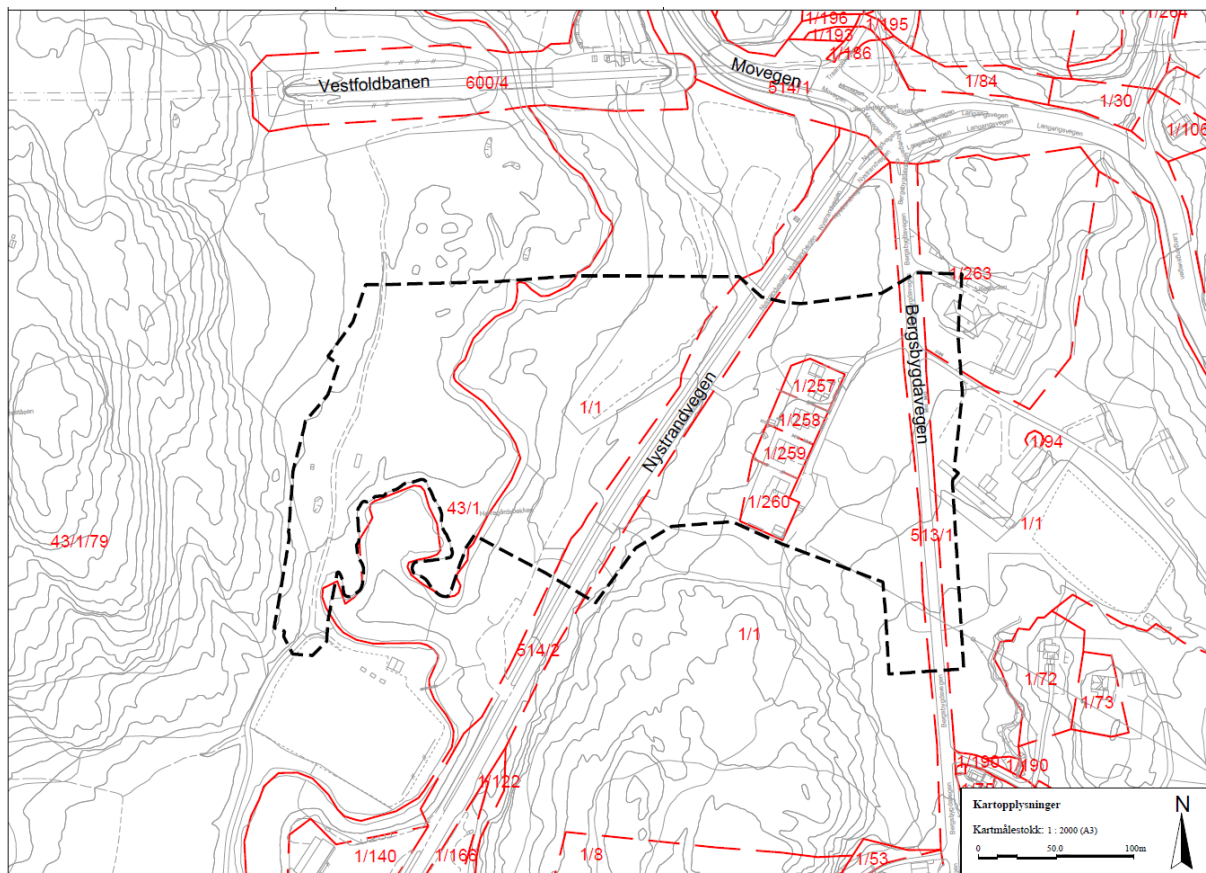
Hensikten med planarbeidet er å tilrettelegge for å etablere en kulturminnepark ved Herregårdsbekken i Eidanger, sør for planlagt E18 trasé. Kulturminneparken skal synliggjøre og videreformidle kunnskap om kulturminnene i området. Det planlegges samtidig å legge om Nystrandvegen for å unngå å berøre kulturminner øst for veien.

Detaljreguleringsplanen utarbeides på bakgrunn av innsigelse fra Telemark fylkeskommune til detaljreguleringen av E18 strekningen Lanner – Kjørholt. Innsigelsen var begrunnet med at planforslaget ikke tar tilstrekkelig hensyn til automatisk fredete kulturminner i området ved Herregårdsbekken. Innsigelsen ble frafalt på bakgrunn av flere vilkår, blant annet etablering av kulturminnepark for å sikre kulturminnene og omlegging av Nystrandvegen for å unngå fredet kulturminne.

2.2 Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold

Forslagsstiller er Nye Veier AS og plankonsulent er Multiconsult Norge AS. Følgende eiendommer ligger innenfor eller delvis innenfor planområdet:

Gnr./bnr.	Eier
1/1	Lillegården Eiendom
1/257	Nye veier AS
1/258	Nye veier AS
1/259	Nye veier AS
1/260	Nye veier AS
1/263	Statbygg
43/1	Opplysningsvesendets fond
513/1	Vestfold og Telemark fylkeskommune
514/2	Vestfold og Telemark fylkeskommune

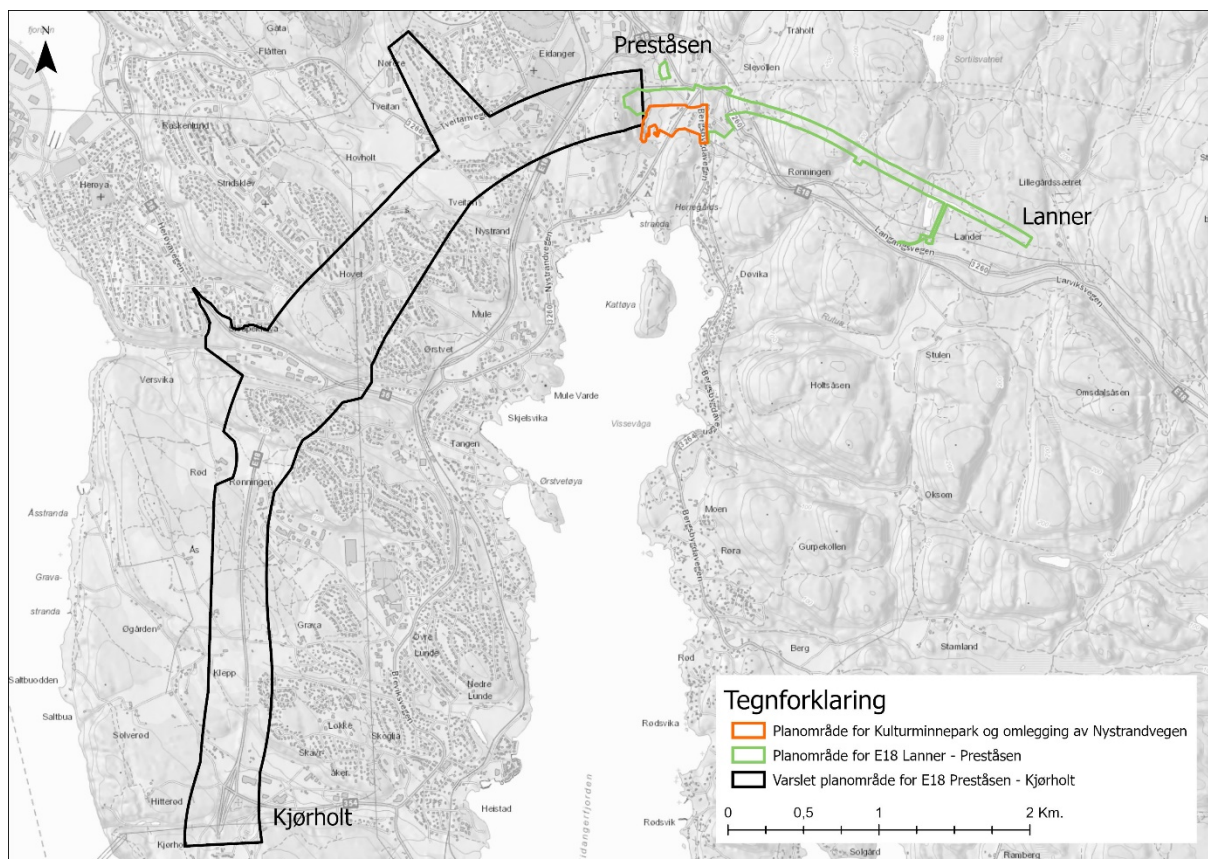

Figur 2-1 Kart over eiendomsforhold ved planområdet

2.3 Tidligere vedtak som er av betydning for planarbeidet

Deler av planområdet er regulert i dagens situasjon. Varslet planområde omfatter deler av:

- PlanID 836: Reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, vedtatt med innsigelser av Bystyret 13.06.2019 og godkjent i KMD 24.04.2020. Det ble fattet et vedtak om at planen for Lanner – Kjørholt vedtas med forutsetning om etablering av ny plan for fornminnepark ved Herregårdsbekken, samt ny plan for strekningen Preståsen – Kjørholt med ny veg- og kryssløsning på Rød/Kjørholt. Strekningen mellom Lanner – Preståsen ble derfor vedtatt som en egen plan med ID 836, og erstatter dermed deler av reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, se Figur 2-2 for oversikt over planene.

Figur 2-2: Oversikt over hvordan reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt er delt inn i tre planer

- PlanID 376: Vestfoldbanen med endring, vedtatt 07.06.2012
- PlanID 1009: Lillegården, vedtatt 12.01.2012

Følgende vedtak i forbindelse med reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt er relevante for planarbeidet:

- Vedtak av forslag til reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt med endringer (arkivsak 17/04993) sier blant annet: «*Telemark fylkeskommunes vilkår for å fratre innsigelsen om kulturminne på Herregården skal tas høyde for i planbestemmelsene*».
- Vedtak for frafall av innsigelse til reguleringsplanen for E18 Lanner – Kjørholt (arkivsak 16/06999) sier blant annet: «*Telemark fylkeskommune frafaller motsegna til reguleringsplanen for E18 regulering Nord, Langangen-Kjørholt med ny Grenlandsbru, ved Herregårdsbekken, på følgende vilkår:*
 - *Det blir etablert ein fornminnepark som tar hand om autentiske kulturminne som ligg in situ: Gravhaugar id 20967 og 40893, og hulveier id 32319-2 og 229130. Steinsettingene id 58538, steinlegningen id 226048 og flatmarksgravene id 222875 blir rekonstruerte. Arbeidet skal utførast med grunnlag i moglegeitsstudie utarbeidde av Nye Veier AS.*
 - *Nystrandvegen blir lagt om slik at gravfeltet med id 224330 ikkje blir skadde, øydelagt, tildekket eller skjemt.*

- *Nye Veier AS dekker alle kostnadene forbunde med etablering og vedlikehald av fornminneparken.*
- *Telemark fylkeskommune må vera med som fagleg rådgivar i utforminga av fornminneparken.*
- *For at opplevingsverdien av rekonstruerte kulturminne skal vera høy, må dagens situasjon for id 58538, 222875 og 226048 bli nøysamt dokumentert. Dokumentasjonen må danna grunnlaget for rekonstruksjonen når fornminneparken blir etablert».*
- Vedtak i Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD): *KMD godkjenner Porsgrunn bystyres vedtak av 13. juni 2019 av detaljregulering for E18 Kjørholt–Lanner. Det stilles krav om at fornminneparken ved Herregårdsbekken etableres i tråd med vilkår stilt av fylkestinget i Telemark i vedtak av 11. desember 2019. Det skal foretas arkeologisk gransking av berørte automatisk fredete kulturminner, id 58538, 136587, 136621, 222868, 222874, 222875, 224022, 224330 og 226048, som er markert som bestemmelsesområde #K og med kulturminne-id i plankartet.*

Kulturminne ID 224330 og ID 136621 på hver sin side av Nystrandvegen blir ivarettatt i forbindelse med omlegging av Nystrandvegen. Behovet for arkeologisk gransking jf. vedtaket i KMD over, er derfor ikke lenger tilstede.

2.4 Utbyggingsavtaler

Planen medfører ikke tiltak som utløser krav om utbyggingsavtale.

2.5 Krav om konsekvensutredning

Tiltaket er vurdert mot forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2017-06-21-854). Etter forslagsstillers vurdering utløser ikke planforslaget krav til konsekvensutredning, da tiltaket verken faller inn under § 6, § 7 eller § 8 i forskriften. Konsekvensutredningen til kommunedelplanen for E18 Langangen – Rugtvedt, vedtatt av Porsgrunn bystyre 03.09.2015 og av Bamble kommunestyre 10.09.2015, er dekkende for denne planen.

3 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

3.1 Overordnede planer og formål

3.1.1 Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025

Kommuneplanens samfunnsdel [1] har fire utviklingsmål;

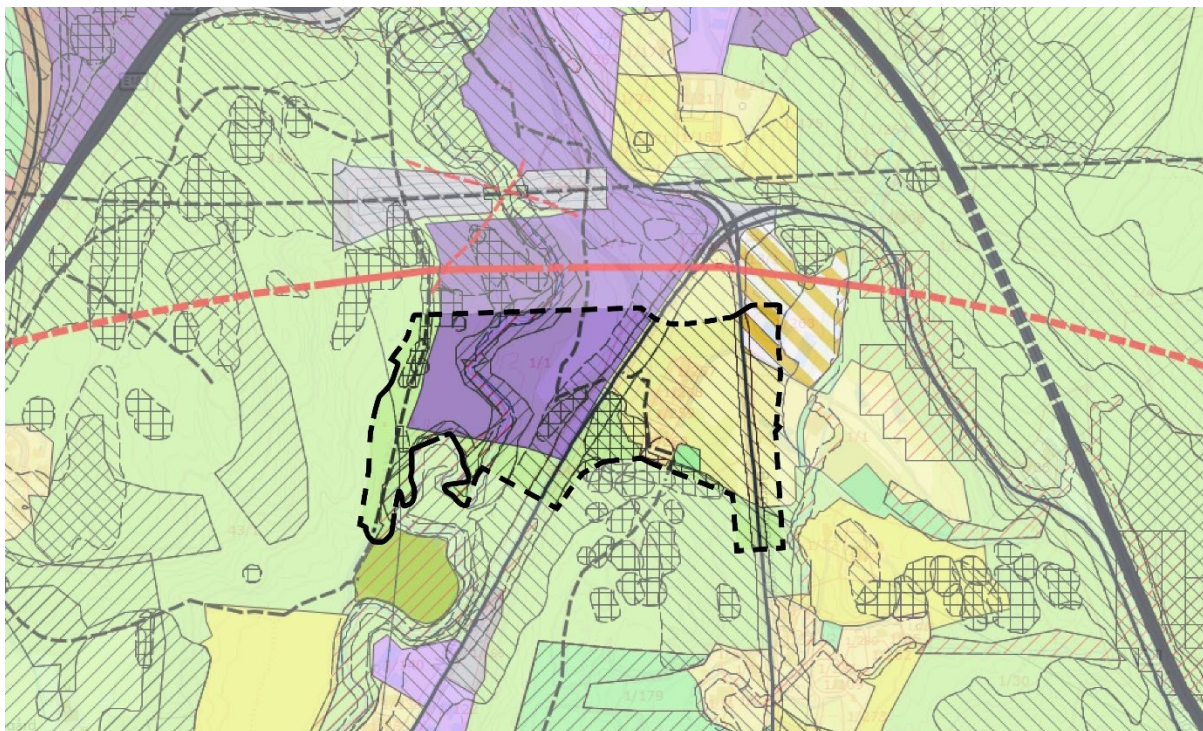
- En god kommune å bo i
- En fremtidsrettet byutvikling
- Et nyskapende og variert næringsliv
- En organisasjon med evne til endring og forbedring

Porsgrunn kommunes satsningsområder er befolkningsvekst og barn og unge, og bærekraftig utvikling er fellesnevner for alle målene i kommuneplanen. Innenfor hvert av utviklingsmålene beskriver samfunnsdelen strategier og delmål.

3.1.2 Kommuneplanens arealdel 2018-2030

Kommuneplanens arealdel 2018-2030 [2] har som overordnet mål å tilrettelegge for Porsgrunn kommunes målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel; en attraktiv, konkurransedyktig kommune å bo, leve og arbeide i.

I kommuneplanens arealdel er planområdet vest for Nystrandvegen avsatt til framtidig næring i nord og LNFR (landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift) i sør. Mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er planområdet hovedsakelig avsatt til boligbebyggelse i nord og LNFR i sør. Deler av planområdet i nordøst er også avsatt til kombinert bebyggelse og anlegg. Detaljreguleringsplanen vil delvis ligge innenfor båndlagt areal for E18 Langangen – Rugtvedt.

Figur 3-1: Utsnitt fra kommuneplanens arealdel (kartbakgrunn hentet fra Porsgrunn kommunes kartportal [3])

3.1.3 Kommunedelplan for E18 Langangen – Rugtvedt

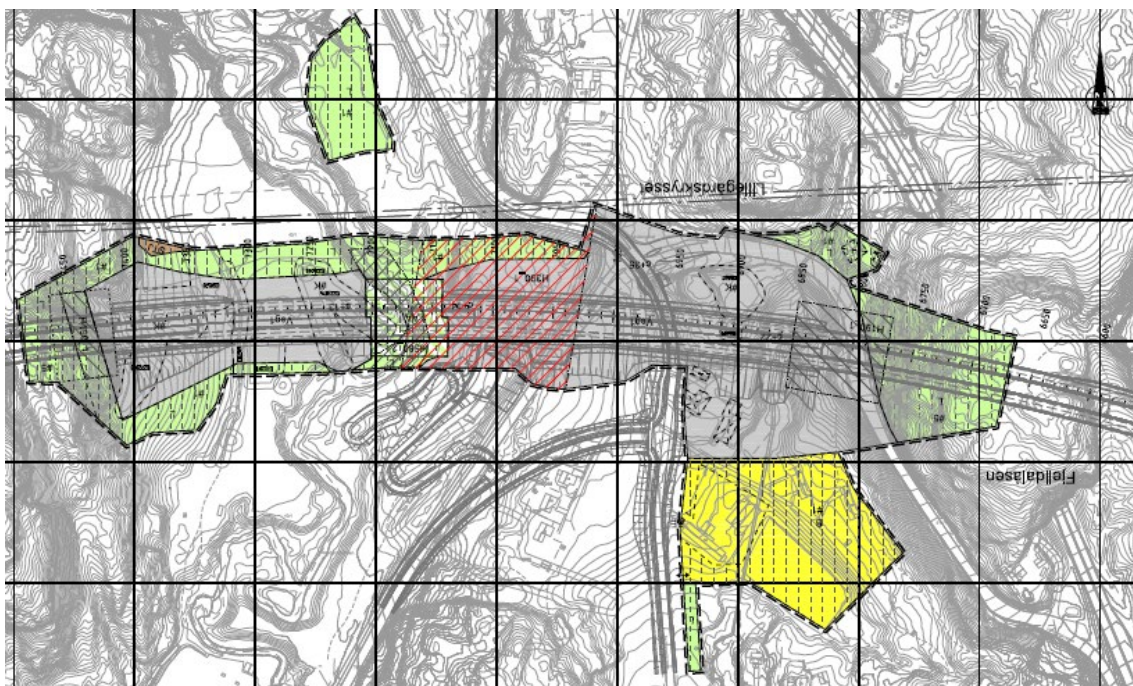
Bystyret i Porsgrunn kommune vedtok kommunedelplan for E18 Langangen – Rugtvedt 03.09.2015 [4]. Planen avklarer på et overordnet nivå trase for ny firefelts E18, og fastsetter et båndlagt areal i tiknytning til traseen. Den nordlige delen av planområdet omfattes av båndlagt areal for ny E18.

3.1.4 Kommuneplan for klima og energi, Skien og Porsgrunn kommune 2018-2025

Kommunedelplanen for klima og energi ble vedtatt 6. februar 2018 [5]. Planen består av tre dokumenter: hoveddokumentet, kunnskapsgrunnlaget og klimahandlingsprogram for hhv. Porsgrunn og Skien kommuner. Visjonen deres er: «*Porsgrunn og Skien kommuner – robuste til å møte klimaendringer og klimanøytrale innen 2050*». Overordnede strategier er blant annet at klimahensyn skal være førende for langsiktig byutvikling, og at planlegging skal bygge på føringer om reduserte klimagassutslipp og tilpasninger til endret klima. Planen oppgir også flere strategier for hvordan kommunen skal arbeide med klima og energi.

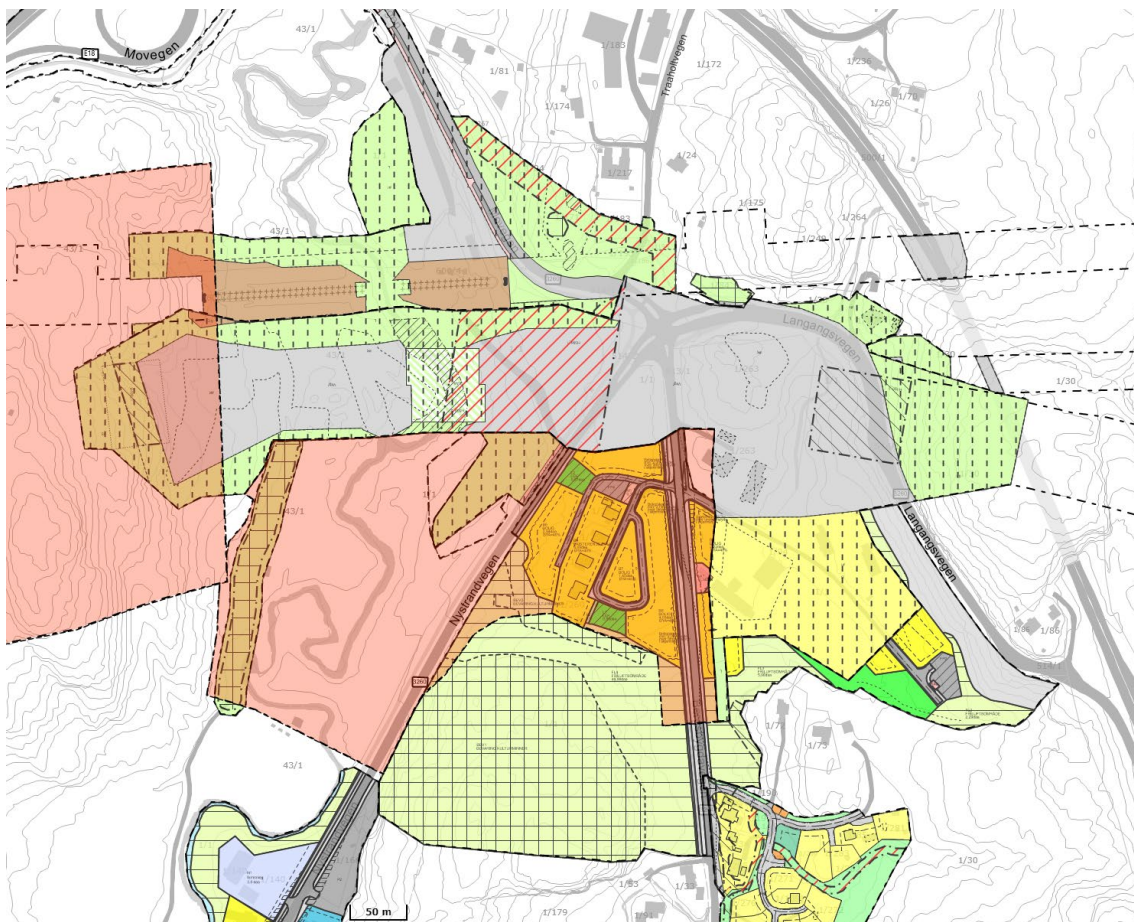
3.1.5 Trafikksikkerhetsplan for Porsgrunn kommune 2018-2021

Trafikksikkerhetsplanen for Porsgrunn kommune ble vedtatt i mars 2018 [6]. Hovedhensikten med trafikksikkerhetsplanen er å fastlegge retningslinjer for kommunens innsats innen arbeidet med trafikksikkerhet. Planen omfatter visjon og organisering av trafikksikkerhetsarbeidet, ulykkesforebyggende arbeid, holdningsskapende arbeid, samarbeid med øvrige aktører og rutiner for behandling av trafikksaker.

Figur 3-3: Utsnitt fra plankart for vedtatt reguleringsplan for E18 Lanner - Preståsen

- **Vestfoldbanen med endring, planID 376, vedtatt 07.06.2012**
Reguleringsplanen for Vestfoldbanen omfatter en liten del av planområdet lengst vest og nord (se Figur 3-4). Arealene som omfattes av planområdet er regulert til LNFR-formål.
- **Lillegården, planID 1009, vedtatt 01.12.2012**
Reguleringsplanen for Lillegården omfatter planområdet mellom Bergsbygdavegen og Nystrandvegen (se Figur 3-4). Arealet som omfattes av planområdet er regulert til boligformål. Dette arealet erstattes imidlertid av reguleringsplanen for E18 Lanner – Kjørholt, hvor arealet er regulert til LNFR-formål og eksisterende boliger er innløst.

Figur 3-4: Eksisterende reguleringsplaner i tilknytning til varslet planområde [3].

3.3 Regionale og statlige planretningslinjer/rammer/føringer

3.3.1 Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)

Retningslinjene skal synliggjøre og styrke barn og unges interesser i planleggingen og gjelder all type planlegging etter reglene i plan- og bygningsloven [7]. Rundskriv nr. T-2/2008, om barn og planlegging, er en utdypende forklaring til retningslinjene, samt veiledning.

3.3.2 Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transportplanleggingen og bidra til mer effektive planprosesser [8]. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

3.3.3 Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene (2018)

Planretningslinjene har som formål å sikre at kommunene går foran i arbeidet med å redusere klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene, og sikre at kommunene bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp [9].

3.3.4 Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T- 1442/2016)

Retningslinjen skal legges til grunn av kommunen, regionale myndigheter og berørte statlige etater ved arealplanleggingen etter plan- og bygningsloven. Formålet med retningslinjen er å forebygge støyplager og ivareta stille og lite støypåvirkede natur- og friluftsområder.

3.3.5 Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)

Hensikten med retningslinjen er å forebygge helseeffekter av luftforurensninger gjennom god arealplanlegging. Anbefalingene i retningslinjen er veiledende.

3.3.6 Universell utforming i planlegging (2020)

Det er et nasjonalt mål at prinsippet om universell utforming skal legges til grunn for all planlegging [10]. Bakgrunnen er at alle skal ha likestilte muligheter til å ferdes på en uhindret måte. Dette er nedfelt i regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019. Utformingen skal være i samsvar med den til enhver tid gjeldende byggeteknisk forskrift.

3.3.7 Strategi for kultur og kulturarv 2014-2025 i Telemark

Strategien er en helhetlig plan for hvordan Telemark fylkeskommune ønsker å arbeide med kultur og kulturarv [11]. I den tidligere fylkeskommunens handlingsplan som er gyldig ut 2020, er det slått fast at man skal synliggjøre kulturarven i fylket gjennom formidling, skjøtsel og tilrettelegging av kulturminner i konkrete prosjekt i samarbeid med kommuner, museer og frivillige.

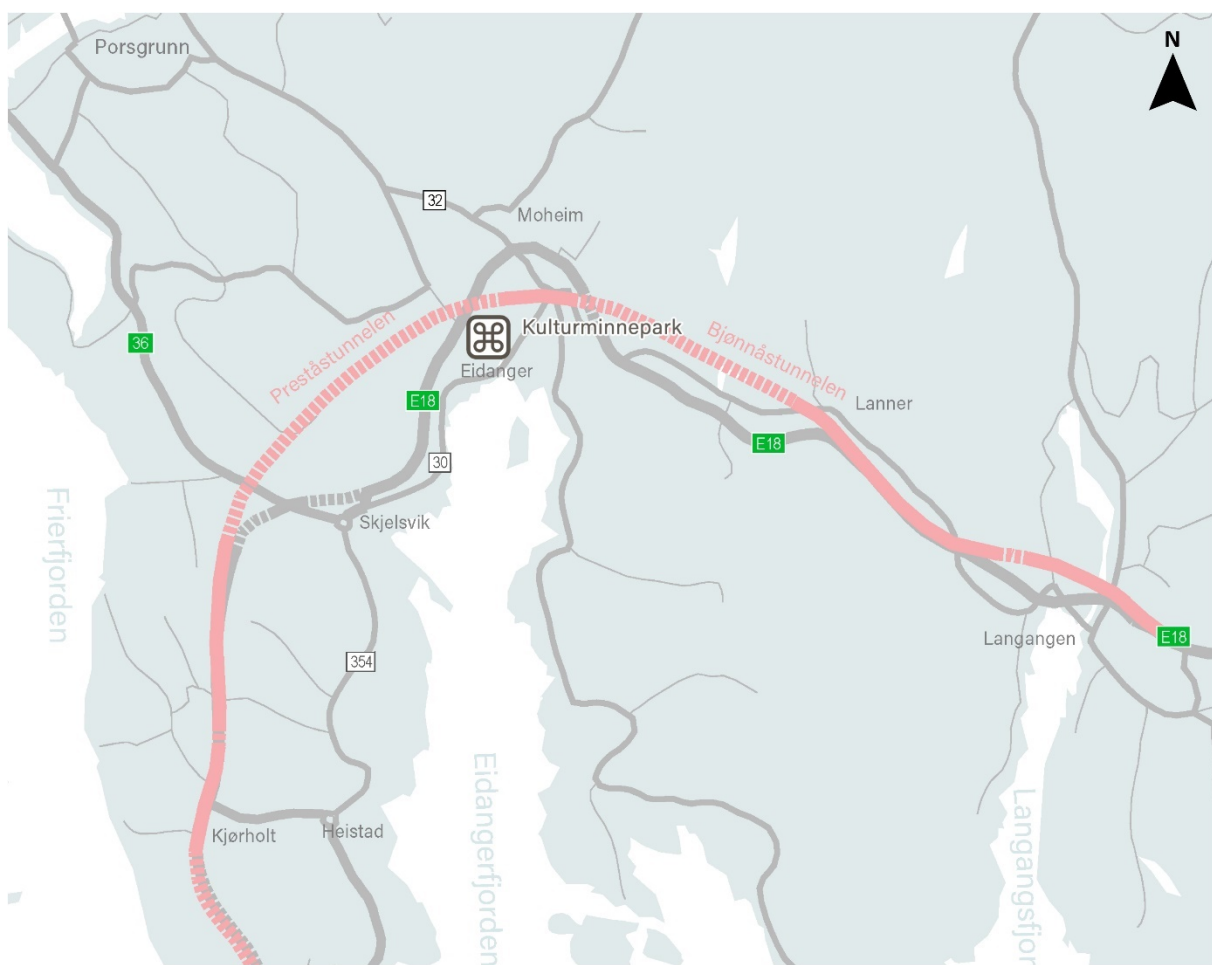
3.3.8 Strategi for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020 i Telemark

Hensikten med strategien er å legge til rette for økt fysisk aktivitet i Telemark [12]. I målsetningene for planen heter det blant annet at man skal sikre friluftsområder for allmennheten og bedre muligheter til fysisk aktivitet i nærmiljøet.

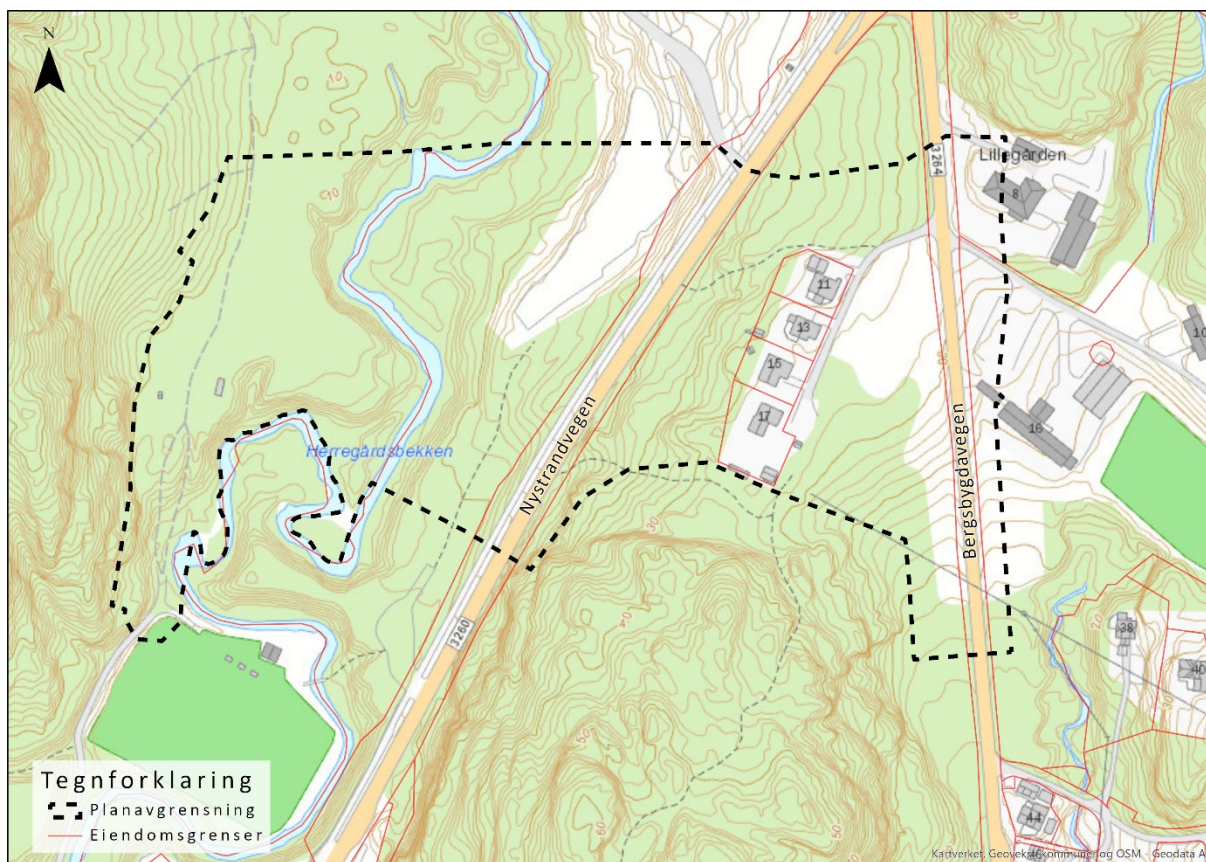
4 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET, EKSISTERENDE FORHOLD

4.1 Beliggenhet og avgrensning

Planområdet for kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen ligger på sørsiden av Vestfoldbanen og vedtatt trasé for E18 sør for Moheim i Eidanger. Planavgrensningen følger grensen til vedtatt reguleringsplan for E18 Lanner – Preståsen mot nord og øst. Mot vest og sør grenser planområdet til Preståsen og Herregårdsåsen, samt mot Herregårdsbekken. Planområdet omfatter området hvor det planlegges å etablere kulturminnepark, samt deler av Nystrandvegen og Bergsbygdavegen.

Figur 4-1: Oversiktskart med plassering av kulturminneparken i Eidanger i forhold til dagens og nye E18-trasé.

Figur 4-2: Planavgrensning. (Bebyggelsen som vises mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er revet).

4.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Figur 4-3: Ortofoto av planområdet. (Bebyggelsen som vises mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er revet).

Planområdet på begge sider av Herregårdsbekken består av skog. Området benyttes i dag hovedsakelig til friluft- og mosjonsaktiviteter av innbyggere i Porsgrunn, spesielt Eidanger, siden det inngår i et større utfartsområde. Strekningen Moheim – Herregårdsbekken – Olavsberget er en av flere ferdselskorridorer mellom boligområdene og fjorden.

Langs Bergsbygdavegen og Nystrandvegen er det noe spredt bebyggelse. Boligene innenfor planområdet, mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen, er innløst og revet som følge av plan for ny E18. Området inngår i nærmiljø for boliger og en nedlagt institusjon.

Planområdet preges i nord av utbygging av den nye Vestfoldbanen, og øst for Herregårdsbekken er det rester fra riggområdet fra jernbaneutbyggingen. Området vil bli ytterligere preget av inngrep, da arealene sør for jernbanen, med eksisterende Lillegårdskryss (mellom Movegen, Nystrandvegen og Bergsbygdavegen) og sørover, inngår i vedtatt reguleringsplan for ny E18 Lanner – Preståsen.

4.3 Stedets karakter

Området er preget av skog, spredt bolig- og næringsbebyggelse og infrastruktur. Eidanger markerer den sørøstlige grensen til bebyggelsessonen for Grenlandsbyen. Planområdet befinner seg i grenseland der forstadsbebyggelse går over i skog og bygd.

4.4 Landskap

Terrenget ved Nystrandvegen skråer generelt nedover mot Herregårdsbekken, fra øst mot vest. Terreng høyden varierer mellom ca. kote +36 og kote +3 i området, der elveløpet ligger på ca. kote +3. Området rundt Nystrandvegen består hovedsakelig av skog, planert mark og trafikkerte bilveier. På vestsiden av Herregårdsbekken skråer terrenget relativt bratt opp fra bekkeløpet til et platå som ligger ca. på kote +9. Her består området av relativt lav vegetasjon.

Landskapsrommet har liten skala og er lite eksponert. Det er mange opplevelseskvaliteter i området, men jernbaneutbyggingen har bidratt med å redusere de opprinnelige landskapsverdiene i området.

4.5 Kulturminner og kulturmiljø

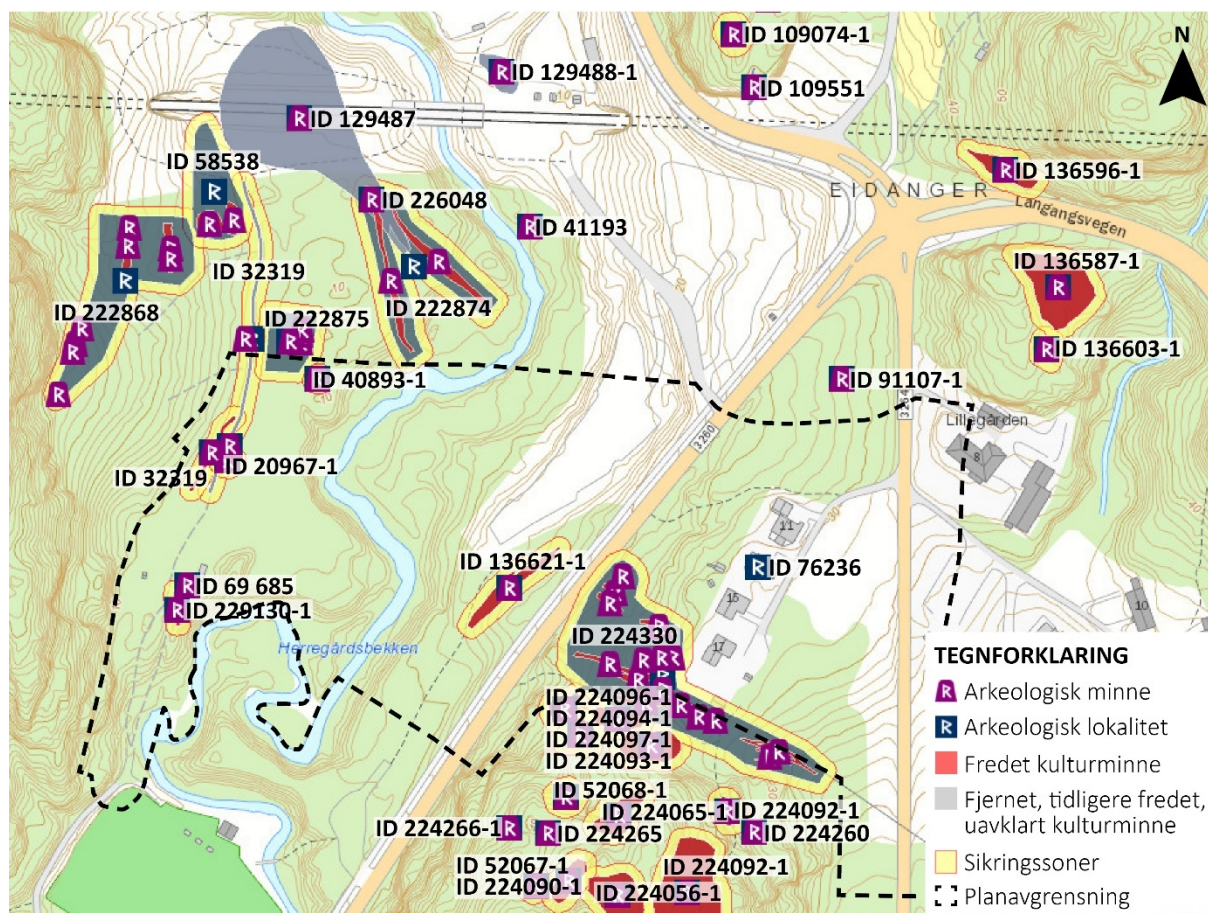
Det er flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

Langs Nystrandveien:

- ID 136621 (hulvei) er ett av flere eldre veifar fra stranda og nordover; veiene har sammenheng med områdets rolle som samferdselsknutepunkt gjennom lang tid.
- ID 224330 (gravfelt og hulveier) består av 9 hulveispor med retning mot Lillegården, samt 8 gravhauger (rundhauger og langhauger); enkelte av gravhaugene har fotgrøfter med «broer» som forbinder haugene med omliggende terreng.
- ID 224096 (bosetningsområde) er en steinalderlokalitet påvist ved prøvestikking.

Ved kulturminneparken:

- ID 40893 (gravhaug) er en rundhaug som ligger i tilknytning til registrerte flatmarksgraver utenfor planområdet.
- ID 20967 (gravhaug) er en rundhaug beliggende kant-i-kant med eksisterende tursti; turstien ligger delvis innenfor sikringssonen.
- ID 32319 (hulveier); ID 32319-1 er antatt fjernet i forbindelse med opparbeiding av eksisterende turvei, en parallell hulveistrekning (ID 32319-2) er bevart vest for denne.
- ID 229130 (hulvei) ligger øst for eksisterende turvei. Hulveisystemet har retning mot gravfeltet lenger nord ved Herregårdsbekken.

Figur 4-4: Kulturminner ved planområdet, hentet fra Askeladden [13]

4.6 Naturmangfold

Asplan Viak har kartlagt naturmangfold ved Herregårdsbekken i forbindelse med tidligere reguleringsarbeid for E18 [14].

Opp mot Preståsen er det registrert gammel furuskog (regionalt viktig-B) med åpen og solvarm furuskog med en del død ved, som er leveområde for varmekjære insekter. Det er innslag av relativt grov, gammel eik. Ved Herregårdsbekken er det registrert gråorheggeskog med noe innslag av gran, og kantsonen er mer eller mindre velutviklet fra jernbanen til Olavsberget camping. Bekken går stedvis i dyp ravine med meandersvinger. I kantsonen til bekken er det rikt fugleliv med blant annet fossefall og vintererle. Det er potensiale for funn av truede fuglearter, og det er også registrert truede mosearter knyttet til vassdragsmiljøet. Bekkekanten er sårbar for utrasing og slike er attraktive leveområder for sjeldne og truede arter. Inngrep og forstyrrelser i kantsonen til Herregårdsbekken vil forstyrre det rike naturmangfoldet.

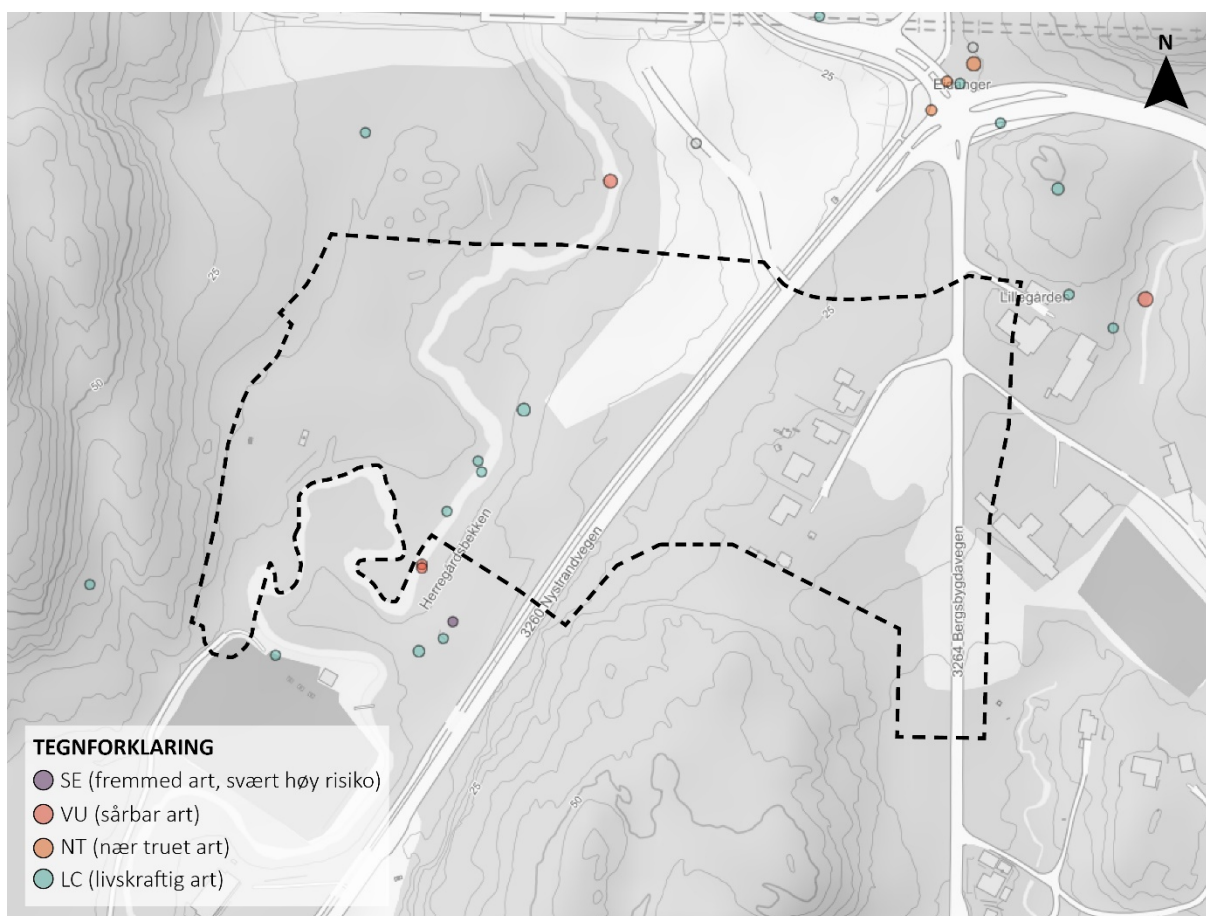
Figur 4-5: Meandersving med sandbanker i Herregårdsbekken med velutviklet kantvegetasjon av gråor-heggeskog (foto: Multiconsult, mai 2020)

Utover de registrerte naturverdiene omtalt ovenfor, er Herregårdsbekken en viktig gytebekk for anadrom laksefisk (laks og sjørøtt). Arealet på vestsiden av Herregårdsbekken er preget av en større eldre utfylling mot bekkekanten. Denne danner en slette som er benyttet som skiarena for en eldre skibakke i Preståsen. Naturverdiene ved sletta er mer beskjedne med ordinære arter. Langs turstien mot jernbanetraseen, er det preg av tidligere omfattende hugst i foten av Preståsen, med gjengroing av bjørk og rogn, stedvis med lyng og urter som bunnvegetasjon.

Figur 4-6: På begge sider av turstien over sletta er det tett oppslag av bjørk og rogn etter omfattende hugst for en del år siden (Foto: Multiconsult, mai 2020)

4.7 Fremmede arter

Figur 4-7: Kart som viser arter kartlagt i Artsdatabanken [22] og planområdet med svart stiplet linje

Det er ikke kartlagt fremmede arter innenfor planområdet ifølge artskartet Artsdatabanken [22]. Det er kartlagt en fremmed art med svært høy risiko, karplanten kanadagullris, like utenfor planområdet i sør. I forkant av anleggsfasen bør det gjennomføres kartlegging av fremmede arter der det skal gjøres tiltak, som grunnlag for totalentreprenørens miljøoppfølging.

4.8 Naturressurser

Innenfor planområdets vestre del er det noe skog av høy bonitet opp mot Preståsen. Denne inngår i en større sammenheng og utgjør leveområde for vilt, for eksempel ekorn, rev og rådyr. Herregårdsbekken er en viktig vannforekomst med fiskebestander (bl.a. sjørret). Det er ikke forekomster av viktige mineralressurser, bergrettigheter eller massetak i drift innenfor planområdet.

4.9 Friluftsliv og rekreasjon, inkludert barn og unges interesser

Stier og turvei i planområdet inngår i et større stinett med kortere og lengre ruter (se Figur 4-8) som strekker seg sørover og nordover fra planområdet, på begge sider av

Herregårdsbekken, og sørover på østsiden av Nystrandvegen mot Herregårdsåsen og Olavsberget. Strand og sjø kan nås på noen minutter, det samme kan utsiktspunktet Presteåsen på 104 moh. (se Figur 4-9). Sør for planområdet ligger fotballbanen for Eidanger idrettslag med høy aktivitet for yngre årsklasser.

Området rundt sletta har et litt uryddig preg av gjengroing og noe hensatt avfall/ utrangert materiell, og kan med fordel ryddes for krattvegetasjon for å få et mer attraktivt preg.

Planområdet benyttes til friluftsliv og mosjonsaktiviteter, og sporadisk av barne- ungdoms- og folkehøgskole da det inngår i et større turområde. Planområdet inngår i en ferdselskorridor mellom boligområder, fotballbane og badestrand ved Olavsberget. Nystrand barnehage som ligger i gangavstand til planområdet, er aktive brukere med besøk flere ganger i uka. Foruten barnehagen, er barn og unges bruk av planområdet beskjedent.

Fra tid til annen arrangeres fellesturer gjennom planområdet i regi av f. eks idrettslag, Porsgrunn og omegn turistforening (DNT) og Grenland friluftsråd. Bruken av området var vesentlig større noen tiår tilbake, med for eksempel orienterings-/terrengløp, flere skiløyper og hoppbakker, m.m. Spor etter en hoppbakke befinner seg i foten av Preståsen ned mot kulturminneparken.

Figur 4-8 Skilt med informasjon om turløper og lokalhistorie ved inngangene til turområdet ved Moheim og Olavsberget (Foto: Multiconsult, mai 2020).

Figur 4-9 Utsikt fra Preståsen mot Eidangerfjorden med Olavsberget Camping og Kattøya. Planområdet ligger utenfor nedre venstre hjørne av bildet (Foto: Visit Porsgrunn)

4.10 Trafikkforhold

Det går i dag to gjennomfartsveier gjennom planområdet, Nystrandvegen og Bergsbygdavegen. Nystrandvegen har en ÅDT på 1300 (i 2019) mens ÅDT for Bergsbygdavegen er 1550 (i 2019) [15]. Det er gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen, mens Bergsbygdavegen er en relativt smal vei uten tilrettelegging for myke trafikanter. Sør for planområdet er det en gruset plass ved idrettsbanen med adkomst fra Nystrandvegen. Denne benyttes til parkering.

De siste ti årene er det registrert fire trafikkulykker innenfor og tilgrensende til planområdet. I tre av disse har det vært lettere skader, i en er skadeomfang ikke registrert.

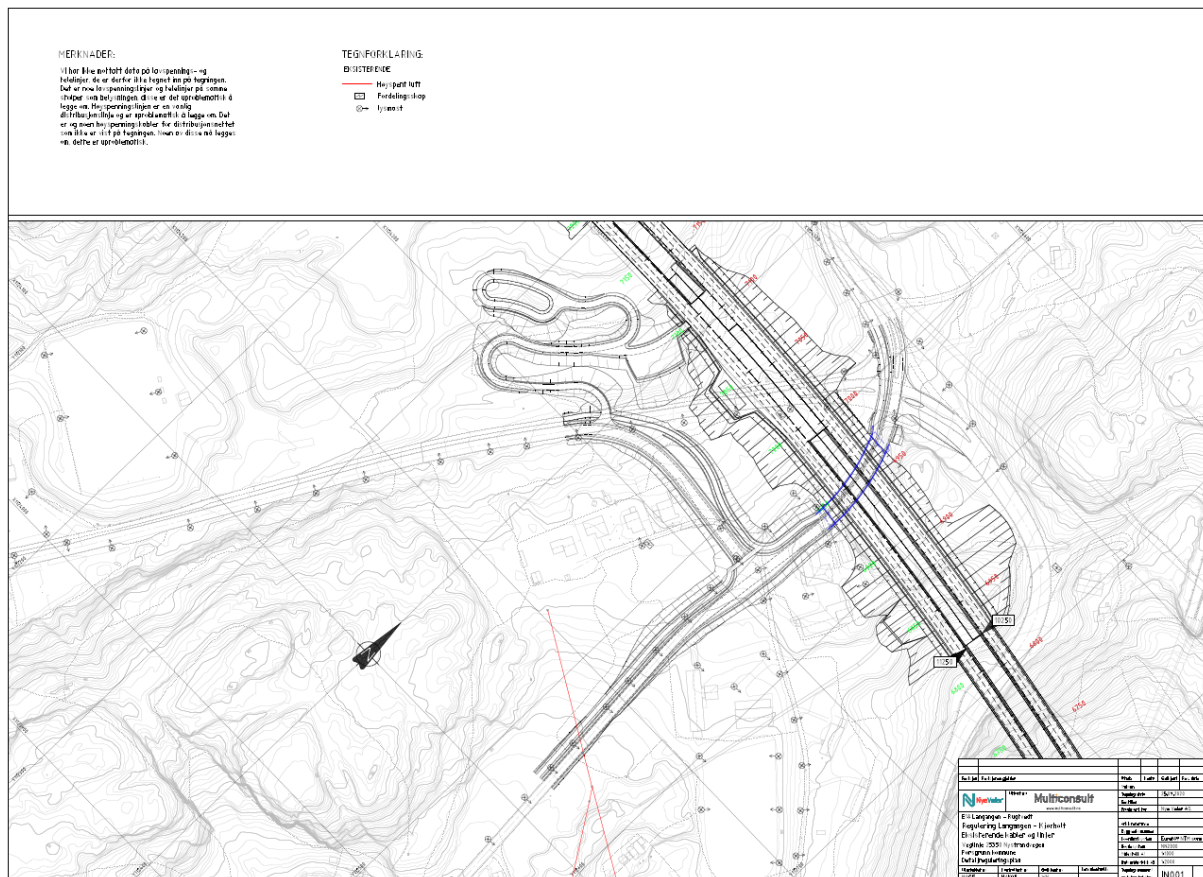
Busslinjene 81 og 82 går gjennom området. Begge er lavfrekvente busslinjer med sporadiske avganger på morgenen og ettermiddagen.

4.11 Universell tilgjengelighet

Området ved Kulturminneparken og Herregårdsbekken er per i dag ikke tilrettelagt med tilgjengelighet for alle. Dagens ferdsel skjer på sti med varierende framkommelighet for bevegelseshemmede, sykkel og barnevogn. Gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen tilfredsstiller krav til universell utforming.

4.12 Teknisk infrastruktur

Porsgrunn kommune har en vannledning, dimensjon 300 mm., langs Nystrandvegen. Ledningen ligger i nord-sør retning og er på østre side av Herregårdsbekken (se Figur 4-10).

Figur 4-11: Illustrasjon over eksisterende kabler og ledninger (lavspennings- og telelinjer er ikke med)

4.13 Grunnforhold

Det er utført grunnundersøkelser i flere omganger i området. Resultatene er oppsummert i dette kapittelet. For mer informasjon, se vedlegg 4 Datarapport – Geotekniske grunnundersøkelser og vedlegg 5: Geoteknisk vurdering av områdestabilitet.

4.13.1 Områdestabilitet

Norges geologiske undersøkelses (NGU) kvartærgeologiske kart, indikerer at det på den aktuelle tomten og tilstøtende områder kan forventes tykk havavsetning, elveavsetning og breelavsetning [21]. Det er ikke kartlagt noen faresone for kvikkleirskred i eller i nærheten av planområdet. Geoteknisk vurdering av områdestabilitet konkluderer med at det ikke er fare for områdeskred, og at planområdet heller ikke ligger innenfor et utløpsområde for skred i nærliggende områder.

4.13.2 Dybder til berg

Herregårdsbekken og Kulturminneparken

Grunnundersøkelser antyder at bergoverflaten ligger fra ca. 1 meter til dypere enn 60 meter under terreng. De dypeste boringene ble utført på vestsiden av Herregårdsbekken, der sonderingene ble avsluttet i antatt faste masser.

Nystrandvegen

Grunnundersøkelser antyder at bergoverflaten ligger ca. 3 -18 meter under terreng i området rundt Nystrandvegen. Det er registrert berg i dagen ved Lillegården, samt i skråningen vest for Bergsbygdavegen.

4.13.3 Løsmasser

Kulturminneparken

Ved Kulturminneparken viser totalsonderingene et lag med mindre sonderingsmotstand, antatt sand, ned til dybde ca. 4 -14 meter. Videre er det fastere løsmasser, antatt morene, over berg.

Nystrandvegen

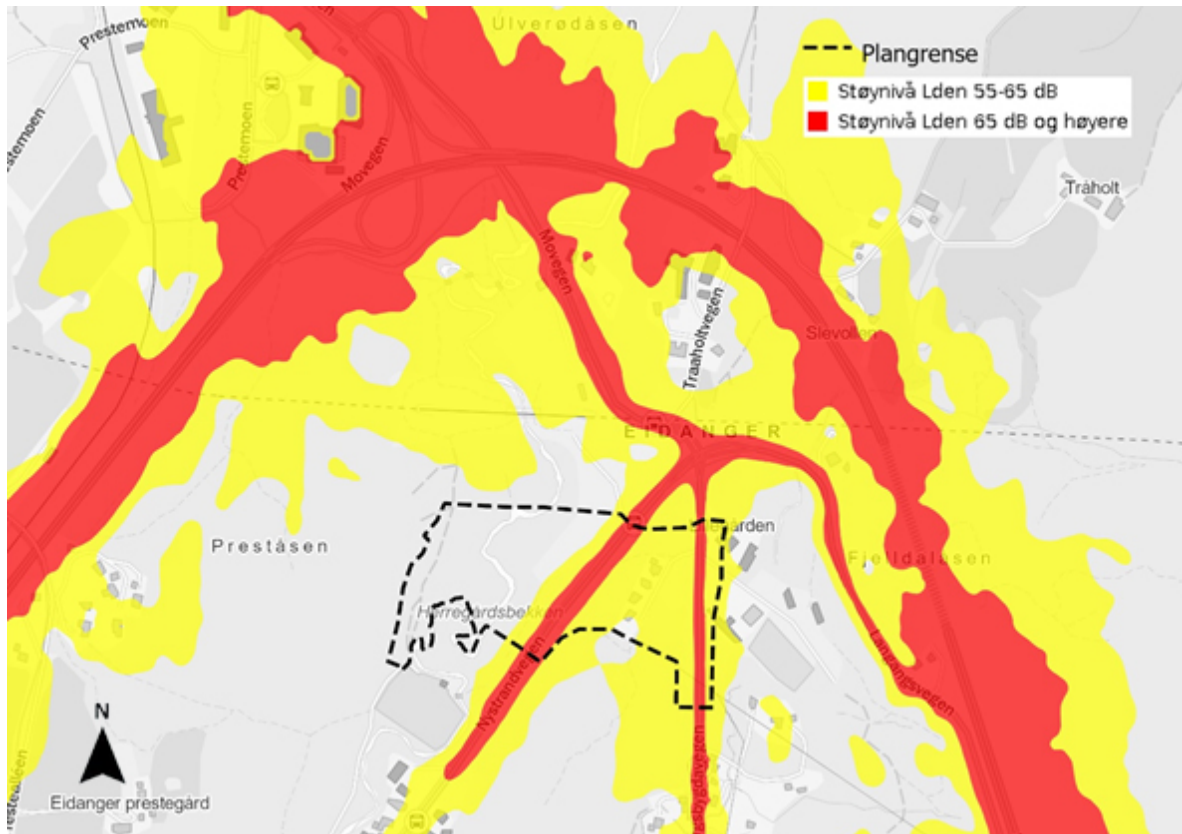
Grunnundersøkelser indikerer at løsmassene består av sand/silt ned til berg eller faste masser. Det er tatt opp prøver ned til ca. 4 meter dybde som viser ensgradert sand/silt. I skråningen vest for Nystrandvegen er det funnet et topplag av antatt fyllmasser over stedlige masser. Over berg er det stedvis et lag med fastere masser med betydelig sonderingsmotstand, antatt morene.

4.13.4 Grunnvann

Det er utført elektrisk poretrykksmåling i forbindelse med grunnundersøkelser utført i området i 2020. Med en antatt hydrostatisk poretrykksfordeling antyder målingene at grunnvannstanden ligger ca. 5,3 meter under terreng i skråningen øst for Herregårdsbekken, og ved Bergsbygdavegen ca. 4-5 meter under terreng, ca. ved overgang antatt sand/silt og morene.

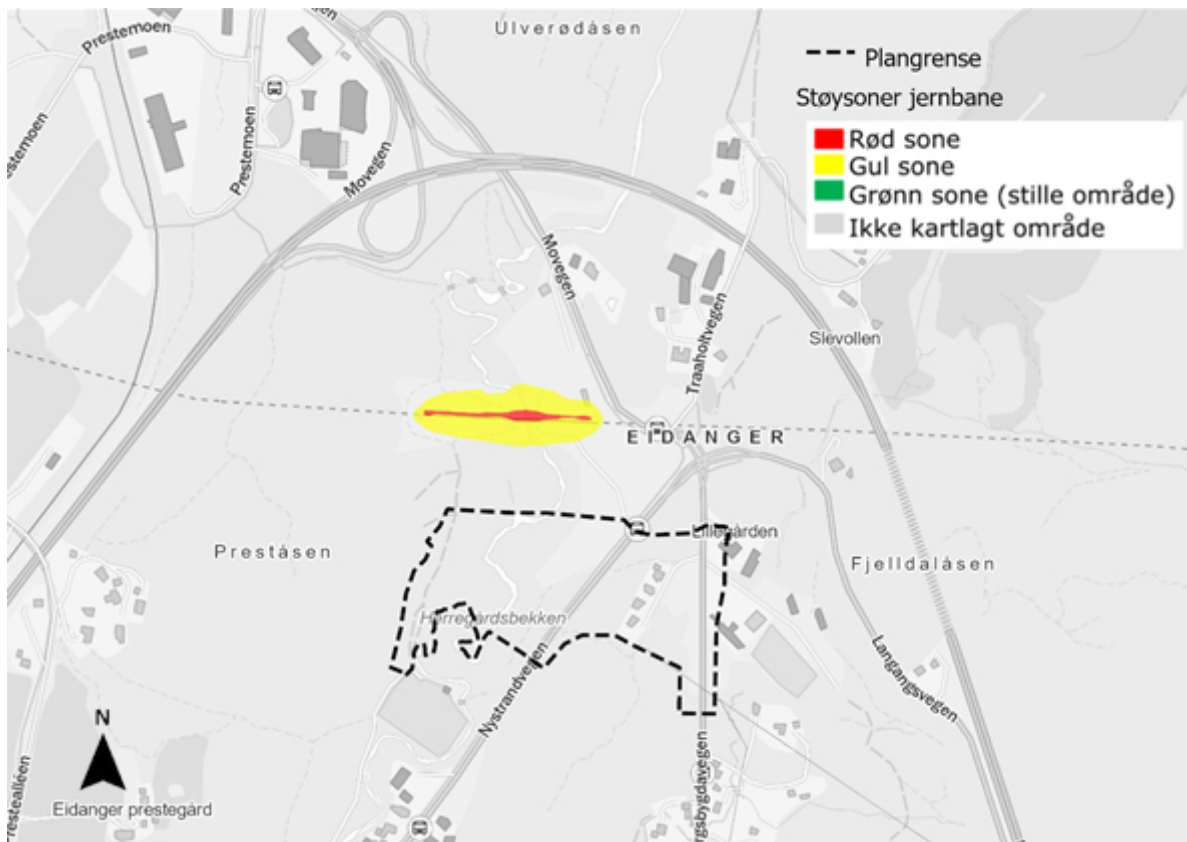
4.14 Støy og luftkvalitet

4.14.1 Støy

Figur 4-12: Støy fra dagens vei i omkringliggende områder [18]

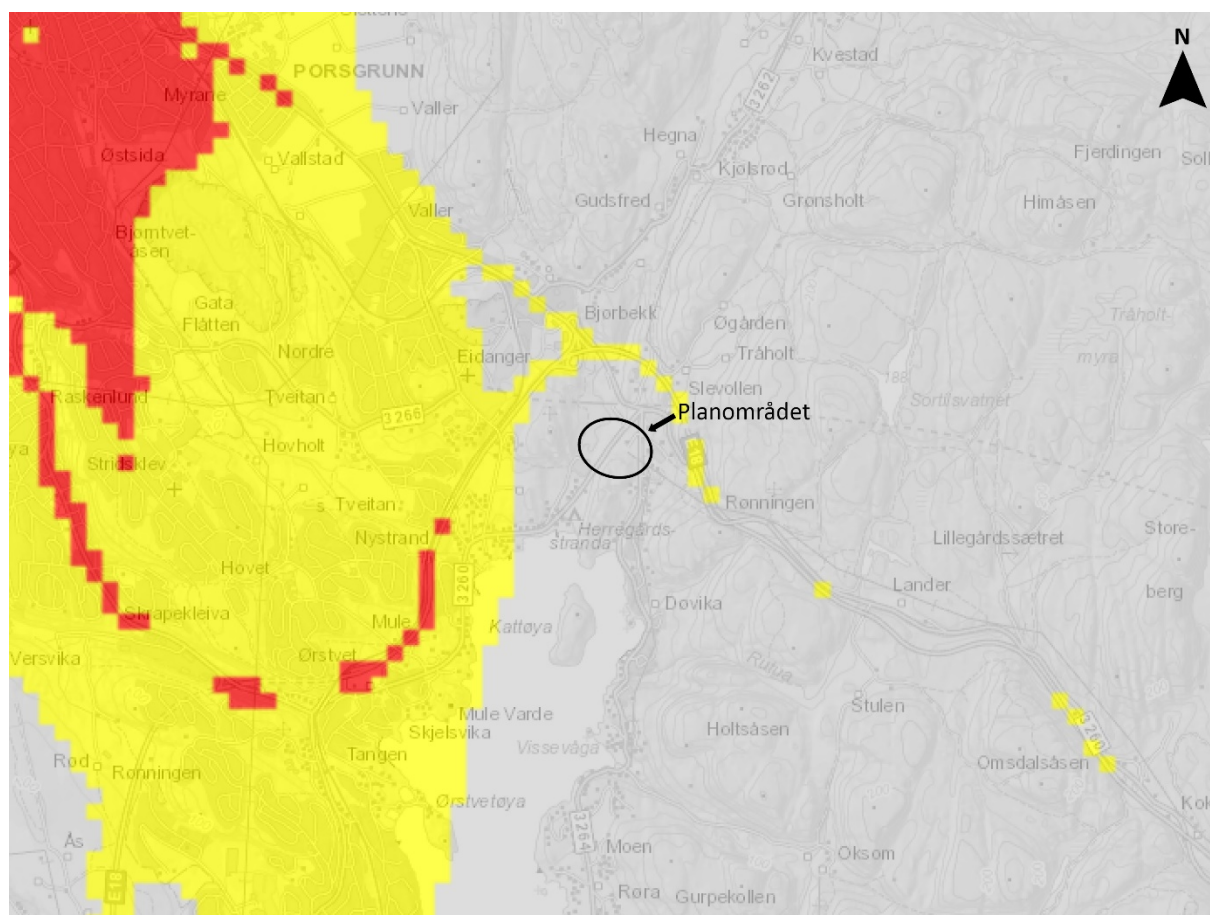
Planområdet er delvis berørt av støy fra E18 og det omkringliggende veinettet. Denne støyen er i hovedsak lav, mellom 55 og 65 dB. Langs Nystrandvegen og Bergsbygdadvegen er støynivået over 65 dB. Det er også noe støy fra Vestfoldbanen, men denne er sporadisk i forbindelse med at tog passerer, og forekommer utenfor planområdet.

Figur 4-13: Støy fra jernbane i omkringliggende områder [19]

4.14.2 Luftkvalitet

Gjennomsnittlig luftsonekart for årene 2016 til 2019, utarbeidet av Meteorologisk institutt, indikerer at luftkvaliteten innenfor planområdet forventes å være tilfredsstillende for dagens situasjon (se Figur 4-14). Luftsonekartet er basert på konsentrasjoner av grovt og fint svevestøv (PM10) og nitrogendioksid (NO₂). Planområdet ligger utenfor gul og rød sone.

Figur 4-14: Luftsonekart basert på meteorologi i 2016-2019 (Hentet fra Miljødirektoratet sin nettside [16])

4.15 Forurensede masser

Ved bygging av dobbeltsporet mellom Larvik og Porsgrunn stasjon traff Bane Nor på blåasbest i Storbergettunnelen i området ved Lillegårdskrysset. Bergmassen inneholder (ifølge NGI rapporten fra 2013) ikke mer enn 5 % asbest, og er derfor ikke klassifisert som farlig avfall. Fylkesmannens miljøvernnavdeling aksepterte at steinmassene med blåasbest ble deponert på Lanner, og overdekket med rene masser. Sprengsteinen fra området med blåasbest ble av Bane Nor deponert som vanlig steinmasser, men måtte dekkes med minimum 30 cm. «rene» masser. Dersom man treffer på tilsvarende blåasbest som i Storbergettunnelen antas det at disse massene kan deponeres på samme måte.

4.16 Risiko og sårbarhet

Det er utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i forbindelse med planarbeidet. Avbøtende tiltak/løsninger fra denne analysen omtales i kapittel 6.6. Hensikten med ROS-analysen er å gjennomføre en systematisk kartlegging av mulige uønskede hendelser som har betydning for om arealet er egnet til foreslått utbyggingsformål, for derigjennom å identifisere hvordan prosjektet eventuelt bør endres for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå, jf. plan- og bygningslovens § 4-3.

Temaer som er vurdert i ROS-analysen er vind, kulde, nedbør, flom, skred, brann, erosjon, radon, grunnvann, kritiske samferdselsårer, infrastruktur, forsvarsområde, sosial infrastruktur, sårbare grupper, trafikkulykker, tilgjengelighet, farlige stoffer, forurensing, elektromagnetiske forhold, brannvannforsyning, strøm, terror, terrengformasjoner som utgjør fare, gruver, og dambrudd.

De fleste av disse temaene er tilstrekkelig behandlet i foreliggende planforslag. To temaer trekkes likevel frem som aktuelle og har blitt analysert i ROS-analysen; flom og erosjon knyttet til Herregårdsbekken (se avbøtende tiltak i kapittel 6.6). Herregårdsbekken er kartlagt som aktsomhetsområde for flom. Bakkeskråningene er bratte og bekken går gjennom svært erosjonsfarlige masser. Grunnforhold er også i utgangspunktet et aktuelt tema, men blir ikke nærmere analysert i ROS-analysen siden det har blitt behandlet gjennom egen geoteknisk rapport og geoteknisk vurdering av områdestabilitet. Dette er også beskrevet i kapittel 4.13.

5 PLANPROSESSEN

5.1 Oppstartsmøte og forhåndsvarsling

Det ble avholdt oppstartsmøte med Porsgrunn kommune 24.06.2020 der planavgrensning, krav, føringer og relevante problemstillinger i planarbeidet ble drøftet.

Varsling av oppstart av planarbeid ble gjennomført ved kunngjøringsannonse i Telemarksavisa og Porsgrunns Dagblad 22.08.2020 og på Porsgrunn kommunes nettside 21.08.2020. Grunneiere, berørte naboer, offentlige myndigheter og interesseorganisasjoner ble varslet gjennom brev.

Se vedlegg 6 for kopi av kunngjøringsannonse, varslingsbrev og adresseliste. Det er mottatt 10 innspill til varsel om planoppstart. Disse er oppsummert og kommentert i vedlegg 8, og det framkommer i hvilken grad innspillene er tatt til følge og innarbeidet i planforslaget.

5.2 Medvirkningsprosess

Nye Veier har etablert en digital medvirkningsportal som skal ivareta informasjonsutveksling mellom tiltakshaver og private og offentlige interessenter i planarbeidet, og gi anledning til å gi formelle høringsinnspill og stille spørsmål. I portalen ligger oppdatert informasjon om planarbeidet som framdrift, møter, kart, brev, illustrasjoner, video etc. Medvirkningsportalen finnes på <https://e18langangen-rugtvedt.squarespace.com/> og via Nye Veiers nettside om E18 Langangen-Rugtvedt <https://www.nyeveier.no/prosjekter/e18-sorost/e18-langangen-rugtvedt/>. *(Etterskriv: Medvirkningsportalen er i etterkant av offentlig ettersyn lagt ned, og lenken ovenfor er derfor ikke lenger aktiv).*

Det er avholdt regelmessige dialogmøter med vedtaksmyndigheten Porsgrunn kommune i planperioden.

Det er gjennomført medvirkning i forbindelse med varsling av oppstart av planarbeid. Det er avholdt åpent informasjonsmøte for publikum på Eidanger Idrettslags klubbhus 02.09.2020.

Det har vært telefonmøter og e-postutveksling med

- Barn og unges talsperson i plansaker
- Kontaktperson for Ungdomsutvalget
- Styrer i Nystrand barnehage
- Leder i Eidanger Idrettslag
- Tveten Ungdomsskole

Dialogen har handlet om barn og unges bruk av planområdet i dag og i ny situasjon. I samsvar med barn og unges beskjedne bruk av planområdet, og i samråd med barn og unges talsperson, er det vurdert å ikke være behov for direkte involvering av denne gruppen

under utarbeidelsen av planen. Dersom det vurderes som hensiktsmessig, kan det kalles inn til eget møte for barn og unge i samband med offentlig ettersyn av planen.

I fylkestingets vedtak om reguleringsplan for E18 Lanner – Kjørholt, ble det stilt krav om at et planarbeid for kulturminneparken skulle skje i samarbeid med arkeologisk kompetanse i Vestfold og Telemark fylkeskommune. Det har blitt avholdt befaring og møter med arkeolog i fylkeskommunen for å drøfte hvordan kulturminnene best kunne ivaretas i planen. Fylkeskommunen har vært delaktige i utarbeidelse av plankart, planbestemmelser, illustrasjonsplan og skjøtelsesplan.

5.3 Offentlig ettersyn

Planforslaget ble behandlet i utvalg for miljø og byutvikling i Porsgrunn kommune 26. januar 2021, og lagt ut på offentlig ettersyn i perioden 12.02.21-27.03.21. Det kom inn 12 uttalelser til planen som er oppsummert og kommentert i vedlegg 10. Endringene i planforslaget etter offentlig ettersyn er listet opp nedenfor:

Planbestemmelser

- Planbestemmelse 3.3.1 om turdrag (GDT) suppleres med at innenfor avgrensningen til H730_2 skal stien utformes uten inngrep i bakken og opparbeidingen skal utføres i samråd med kulturarv i Vestfold og Telemark fylkeskommune.
- Planbestemmelse 3.2.2 om kjøreveg (o_SKV1-3) suppleres med etablering av retningsmarkering og rekkverk i kurve for o_SKV2.
- Planbestemmelse 4.2.1 endres for å åpne opp for nødvendige sikringstiltak ved Herregårdsbekken for å hindre større ras.

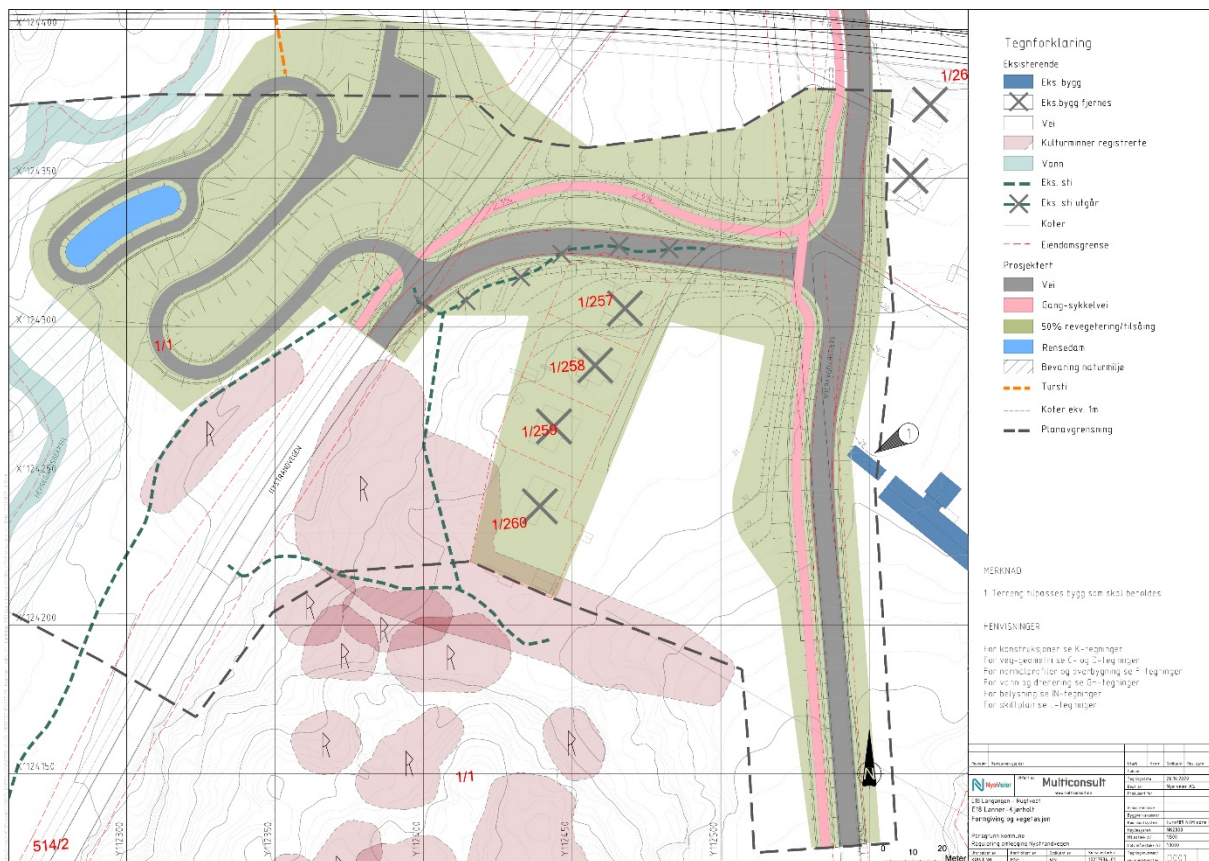
Plankart

- Felt o_SVT2 er lagt inn i plankartet i henhold til tidligere vedtatt plan for E18 Lanner – Kjørholt.

Planbeskrivelse

- Kapittel 4.6 suppleres med beskrivelse av Herregårdsbekken som gytebekk for anadrom laksefisk.
- Kapittel 5.3 Offentlig ettersyn er lagt til for å redegjøre for prosessen.
- Kapittel 6 oppdateres i henhold til endringer i kart og bestemmelser listet opp ovenfor.

Det planlegges samtidig å legge om fv. 3260 Nystrandvegen til nytt kryss mot fv. 3264 Bergsbygdavegen. Figur 6-2 viser planlagte kjøreveier, samt gang- og sykkelveier. Se også vedlagt tegningshefte for tekniske tegninger av veiene (vedlegg 2). Boliger øst for Nystrandvegen er revet som vist i figuren. Eksisterende stier opprettholdes, med unntak av sti som kolliderer med omlagt Nystrandveg. Her må ny gang- og sykkelvei benyttes istedenfor eksisterende sti. Figur 6-2 viser også forslag til plassering av en rensedam med adkomstvei fra Nystrandvegen. Planforslaget åpner opp for alternative løsninger for rensesiltak med adkomst, da det også kan være aktuelt med anlegg for tunellvaskevann eller andre rensesiltak. Eksisterende trafo øst for Bergsbygdavegen opprettholdes.

Figur 6-2: Illustrasjon som viser mulig omlegging av Nystrandvegen og mulig anlegg for vannrensesiltak (se vedlegg 2 for større format).

6.2 Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål

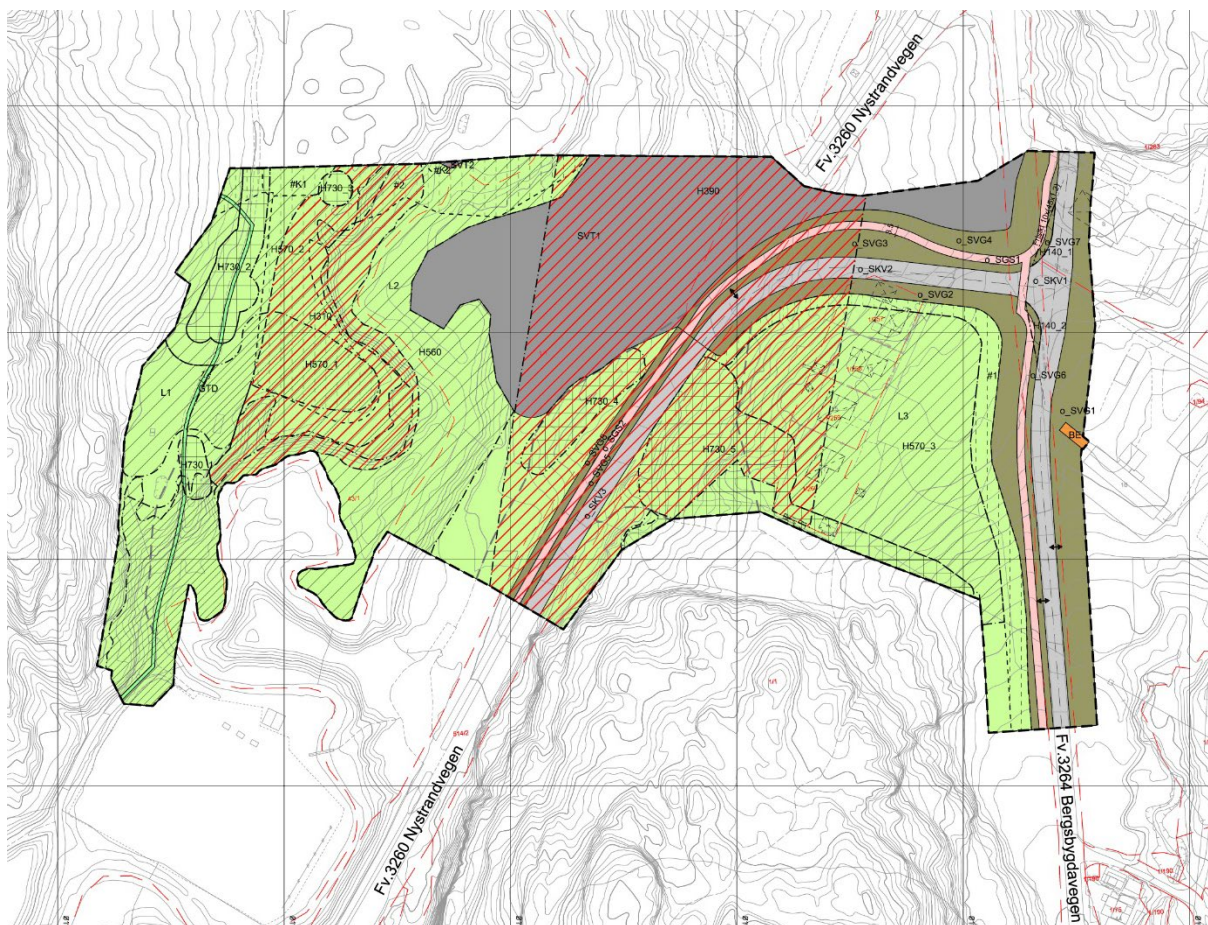
Tabell 6-1: Oversikt over arealformål

Formål	Feltnavn	Areal (m ²)
Bebyggelse og anlegg		
Energianlegg	BE	59,4
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur		

Kjøreveg	o_SKV1-3	4 828,4
Gang-/sykkelveg	o_SGS1-2	1 989,5
Annen veggrunn – teknisk anlegg	SVT1-2	12 215,6
Annen veggrunn - grøntareal	SVG1-8	9 102,3
Grønnstruktur		
Turdrag	GTD	361,3
Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift		
LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag	L1-3	46 760,4
Totalt		75 317

Tabell 6-2: Oversikt over hensynssoner og bestemmelsesområder

Hensynssoner	Feltnavn	Areal (m ²)
Sikringssone - Frisikt	H140_1-2	153,0
Faresone – Ras- og skredfare	H310	7304,7
Faresone – Annen fare	H390	23 043,5
Hensynssone – Bevaring naturmiljø	H560	14 437, 5
Hensynssone – Bevaring kulturmiljø	H570_1-3	25 097,1
Båndleggingssone – Båndlegging etter lov om kulturminner	H730_1-5	7 181,6
Totalt		77 217
Bestemmelsesområder	Feltnavn	Areal (m ²)
Midlertidig bygge- og anleggsområde	#1-2	8424,0
Sikre verneverdier i bygninger, andre kulturminner og kulturmiljøer	#K1-2	394,8
Totalt		8819

Figur 6-3: Utsnitt av plankart

6.2.1 Bebyggelse og anlegg – Energianlegg

I planforslaget videreføres eksisterende trafo innenfor BE.

6.2.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Kjøreveg

I planforslaget reguleres o_SKV1-3 til offentlig kjørevei. O_SKV3 omfatter eksisterende vei. O_SKV2 omfatter ny vei/omlegging av vei som opparbeides i henhold til teknisk plan (se vedlegg 2). Veien planlegges med en bredde på 9,3 meter inkludert veiskuldre på 0,75 meter, og skal etableres med retningsmarkering og rekkverk i kurve i henhold til gjeldende veinormaler. O_SKV1 omfatter deler av nytt kryss mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen, og deler av Bergsbygdavegen.

6.2.3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Gang- /sykkelveg

I planforslaget reguleres o_SGS1-2 til offentlig gang-/sykkelvei. O_SGS2 omfatter eksisterende gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen med en bredde på ca. 3 meter. O_SGS1 omfatter ny gang- og sykkelvei/omlegging av gang- og sykkelvei som opparbeides i henhold til teknisk plan (vedlegg 2). Veien skal opparbeides med en minimumsbredde på 3,5 meter inkludert veiskulder. Det planlegges for 3 meter veg og 0,25 meter veiskulder.

6.2.4 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Annen veggrunn teknisk anlegg

I planforslaget reguleres SVT1-2 til annen veggrunn – teknisk anlegg, i tilknytning til ny E18. Dette reguleres i samsvar med planen for E18 Lanner – Kjørholt. Det reguleres et større areal som åpner opp for ulike løsninger for rensetiltak med adkomst fra Nystrandvegen. Det tillates også andre tekniske installasjoner og konstruksjoner for drift av veianlegget. Bestemmelse om at utforming av tekniske bygg større enn 200 m² må avklares gjennom byggesøknad videreføres fra planen for E18 Lanner – Kjørholt.

6.2.5 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Annen veggrunn grøntareal

I planforslaget reguleres o_SVG1-8 til offentlig annen veggrunn – grøntareal. Disse arealene omfatter sideareal til Nystrandvegen og Bergsbygdavegen, samt sideareal til gang- og sykkelvei.

6.2.6 Grønnstruktur – Turdrag

Turdrag (GTD) omfatter eksisterende hovedsti gjennom kulturminneparken i nord-sør retning. Turstien skal følge eksisterende trasé, med unntak av en mindre omlegging lengst nord, og kan opparbeides med en maksimal bredde på inntil 1,5 meter. Innenfor avgrensningen til H730_2, som utgjør sikringssone til kulturminnene med id 32319 og 20967-1, skal stien utformes uten inngrep i bakken. Opparbeiding av stien innenfor denne sikringssonen skal utføres i samråd med kulturarv i Vestfold og Telemark fylkeskommune

6.2.7 Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift – LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag

I planforslaget reguleres L1-3 til LNFR-areal. L1-2 omfatter kulturminneparken og Herregårdsbekken, og L3 omfatter eksisterende LNFR-areal samt boliger som er innløst. Mest mulig av eksisterende vegetasjon skal videreføres innenfor disse arealene, og eksisterende turstier som er merket i plankartet skal opprettholdes.

Vegetasjonsrydding er tillatt ved rekonstruksjon av kulturminner, og tilrettelegging for friluftsliv og skjøtsel av turstier i kulturminneparken. Illustrasjonsplanen for kulturminneparken (se vedlegg 1) skal være veiledende for detaljplanlegging og opparbeidelse av området. Innenfor L1-2 tillates det også å utføre nødvendig plastring av elvekanten for erosjonssikring av brufundamenter for ny E18. Det vises til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag ved tiltak i bekken.

6.2.8 Hensynssoner

Sikringssone – Frisikt

Det reguleres sikringssone for frisikt (H140_1-2) ved krysset mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen. Frisiktsonen er beregnet etter ÅDT i Bergsbygdavegen på >500, og fartsgrense på 50km/t for Nystrandvegen og 60 km/t for Bergsbygdavegen.

Faresone – Ras- og skredfare

Faresone – Ras- og skredfare (H310) omfatter faresone for ras- og skred som følge av erosjon og flom i Herregårdsbekken. Dersom erosjon og/eller ras ved Herregårdsbekken kan medføre fare for besøkende i kulturminneparken, tillates det nødvendige sikringstiltak som skilting og inngjerding for å hindre ferdsel nær bekkekanten. Det tillates ikke sikringstiltak som medfører inngrep i bekken eller dens kantvegetasjon, med unntak av nødvendige sikringstiltak for å hindre større ras jf. bestemmelse knyttet til hensynssone H560 bevaring naturmiljø.

Faresone – Annen fare

Faresone – Annen fare (H390) omfatter faresone for blåasbest. Faresonen er videreført fra reguleringsplanen for E18 Lanner – Kjørholt, og bygger på ingeniørgeologisk rapport for Bjønnåstunnelen [20]. Denne rapporten beskriver funn av krokofilitt/blåasbest, som medfører at det er sannsynlig at dette kan forekomme innenfor faresonen.

Hensynssone – Bevaring naturmiljø

Det reguleres en hensynssone for bevaring naturmiljø (H560) i tilknytning til Herregårdsbekken med tilhørende kantvegetasjon. Hensynssonen omfatter den registrerte naturtypen Flommarksskog, gråor-heggeskog (verdi svært viktig), med enkelte tilpasninger til landskapet; sonen er utvidet opp til kotehøyde 9 vest for bekken, og 8 ved sletta hvor kulturminnene skal rekonstrueres. Innenfor hensynssonen er det ikke tillatt med tiltak som berører Herregårdsbekken eller dens kantvegetasjon, med unntak av nødvendige sikringstiltak for å hindre større ras. Tiltak som berører bekken eller kantvegetasjonen skal utføres så skånsomt som mulig, og godkjennes hos kommunen før iverksettelse.

Det vil ikke bli noen tilrettelegging i, eller skilting som fører til ferdsel innenfor sonen, med unntak av bevaring og oppgradering av eksisterende tursti (i nord-sør retning) vist som GTD i plankartet. Turstien kan opparbeides inntil en maksimal bredde på 1,5 meter. Det tillates nødvendig plastring av elvekanten for erosjonssikring av brufundamenter for ny E18. Kantsonen til bekken skal også sikres mot anleggsvirksomhet.

Hensynssone – Bevaring kulturmiljø

Det reguleres en hensynssone for bevaring kulturmiljø (H570_1-3). H570_1 omfatter området hvor kulturminnene som skal flyttes, skal plasseres. Hensynssonen viser et areal som strekker seg noe vest for foreslått plassering av rekonstruerte kulturminner i illustrasjonsplanen, for å ha fleksibilitet til å plassere de lenger unna Herregårdsbekken ved potensiell ras- og skredfare. H570_2-3 omfatter buffersone til sikringssonene for de automatisk fredede kulturminne som er registrert innenfor planområdet. Denne buffersonen varierer ut fra plassering, og har til hensikt å sikre at kulturminnene ikke forringes. Det tillates å oppgradere tursti innenfor hensynssonen, vist som GTD i plankartet, inntil en maksimal bredde på 1,5 meter. Stien skal utformes uten inngrep i bakken.

Båndleggingssone – Båndlegging etter lov om kulturminner

Båndleggingssone H730_1-5 omfatter registrerte fredede kulturminner innenfor planområdet, inkludert deres sikringssone. Det er ikke tillatt med tiltak som kan skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme de automatisk fredete kulturminnene innenfor disse båndleggingssonene. Det tillates å oppgradere tursti, vist som GTD i plankartet, inntil en maksimal bredde på 1,5 meter. Stien skal utformes uten inngrep i bakken. Kulturminnene skal også sikres i anleggsperioden med inngjerding.

6.2.9 Bestemmelsesområder

Midlertidig bygge- og anleggsområde

Det settes av to felt for midlertidig bygge- og anleggsområde; #1 som omfatter anleggsområdet for omlegging av Nystrandvegen, og #2 som omfatter anleggsområdet for ny E18. #2 er videreført fra reguleringsplanen for E18 Lanner – Kjørholt. Feltene opphører når arbeidet knyttet til veiene er ferdig, og tilbakeføres etter dette til opprinnelig bruk.

Sikre verneverdier i bygninger, andre kulturminner og kulturmiljøer

Flytting og rekonstruering av kulturminnet med ID 222875 sikres gjennom bestemmelsesområde som omfatter sikringssonen til kulturminnet. De to andre kulturminnene som skal flyttes (ID 226048 og 58538) ligger utenfor planområdet, og omfattes av planen E18 Lanner – Preståsen med benevnelse #K. Inntil kulturminnene er flyttet, gjelder samme bestemmelse som for båndlegging etter lov om kulturminner.

6.3 Rekkefølgebestemmelser

Det stilles to rekkefølgebestemmelser i planen: Skjøtselsplan for kulturminneparken skal foreligge før ny omlagt Nystrandveg åpnes for trafikk, og ny gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen og Bergsbygdavegen skal ferdigstilles før det åpnes for trafikk på Nystrandvegen.

6.4 Handlingsrom

I planbestemmelsene åpnes det for justering av formålsgrenser mellom de ulike veiformålene (o_SKV, o_SGS, SVT1 og o_SVG). Det åpnes imidlertid kun for justering av grensene innenfor yttergrensene til veiformålene (innbyrdes plassering). Hensikten med dette handlingsrommet er å unngå dispensasjoner dersom f.eks. traseen for ny gang- og sykkelvei endres noe i detaljprosjekteringen. Justering av disse formålene vil ha små konsekvenser for omkringliggende områder. For å sikre at justeringen ikke medfører en forverret løsning for tredjepart, stilles det krav til at endringene ikke skal medføre dårligere trafiksikkerhet, fremkommelighet eller estetiske kvaliteter enn reguleringsplanen viser.

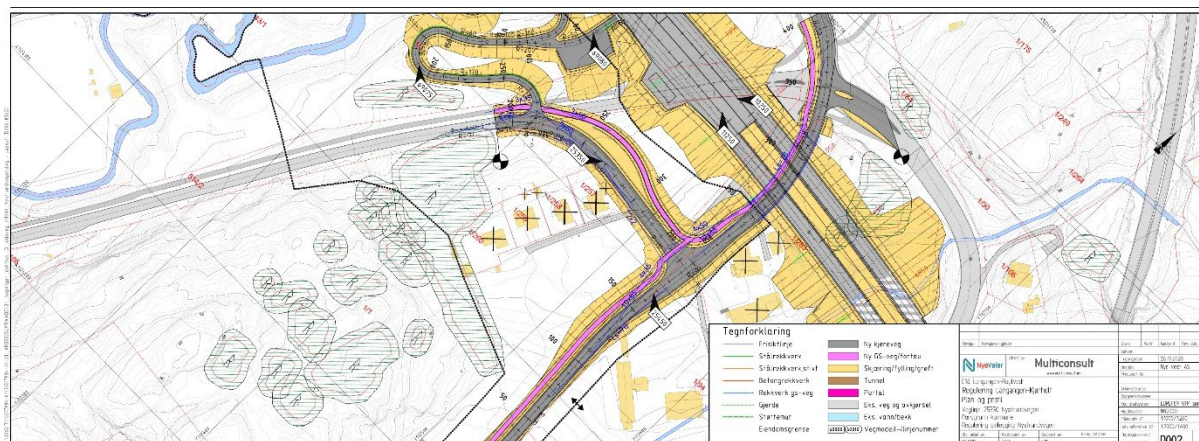
6.5 Tiltakets plassering og utforming

6.5.1 Trafikkløsninger

Hovedadkomst til kulturminneparken planlegges fra parkeringsplassen ved Olavsberget Camping, og videre på eksisterende turvei fra sør. Det tilrettelegges ikke for etablering av ny adkomstvei.

Fv. 3260 Nystrandvegen legges om for å unngå å berøre kulturminnet med lokal ID 224330 (gravfelt). For å unngå kulturminnet, reguleres en veiløsning med radius $R=70$ meter i svingen inn mot krysset med Bergsbygdavegen. Ny radius er mindre enn gjeldende vegnormal, hvor minimum horisontal kurve er $R=175$ meter for 80 km/t. Det foreslås å redusere fartsgrensen fra 80 km/t til 50 km/t før svingen inn mot krysset som avbøtende tiltak for dette. Det foreslås også etablering av retningsmarkering og rekkverk i kurve i henhold til gjeldende veinormaler i sving.

Fv. 3260 Nystrandvegen kobler seg på fv. 3264 Bergsbygdavegen sør for eksisterende kryss. Når Nystrandvegen bygges om blir den ikke lenger gjennomgående, men ender i et T-kryss med Bergsbygdavegen. Bergsbygdavegen legges om nord for eksisterende kryss for å tilpasses omleggingen av Nystrandvegen, og opprettholdes i dagens trasé sør for nytt kryss. Gang- og sykkelveien langs fv. 3260 Nystrandvegen legges også om på den strekningen hvor Nystrandvegen legges om, og knytter seg til ny gang- og sykkelvei langs Bergsbygdavegen. Gang- og sykkelveien er trukket litt vekk fra Nystrandvegen for å oppfylle krav til stigning på 5 %.

Figur 6-4: Plan, Nystrandvegen (for større figur med profil, se vedlegg 2 teknisk plan)

6.5.2 Parkering

Planen legger ikke til rette for etablering av nye parkeringsplasser, da kulturminneparken ikke har til hensikt å generere vesentlig ny biltrafikk. Kulturminneparken vil inngå i et allerede etablert stisystem og nærmiljø hvor det finnes parkeringsplasser. Det forutsettes derfor at eksisterende parkeringsplasser i nærområdet benyttes. Det finnes for eksempel

parkeringsplasser knyttet til Olavsberget camping, omtrent 250 meter sør for kulturminneparken. Dette er en stor grusparkering som vist på Figur 6-5.

Figur 6-5: Parkeringsplass ved Olavsberget camping, hentet fra Google Maps [23]

6.5.3 Planlagte offentlige anlegg

Kulturminneparken vil være åpen for allmenn ferdsel. Det vil utarbeides en skjøtselsplan og etableres avtaler som sikrer at formålet med parken ivaretas etter at parken er etablert. Veianlegget med gang- og sykkelvei vil være offentlige anlegg, da både Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er fylkesveier.

6.5.4 Miljøoppfølging og støy

Det er tidligere laget et miljøoppfølgingsprogram for reguleringsplanen for E18 Langangen – Rugtvedt, regulering nord Langangen – Kjørholt [17]. Denne planen gir miljøfaglige anbefalinger knyttet til etablering av ny E18. Det anses ikke som nødvendig å utarbeide en egen miljøoppfølgingsplan for dette tiltaket, da det er samme tiltakshaver og entreprenør for etablering av ny E18 og omlegging av Nystrandveg.

Etablering av ny E18 vil medføre noe økt støy i kulturminneparken, og mesteparten av parken vil ifølge støyberegninger gjort i forbindelse med plan for E18 Langangen-Rugtvedt (utført i 2018 for år 2040), ligge innenfor gul støysone. Støyskjerming og avbøtende tiltak for dette vil løses i planen for ny E18 og detaljprosjektering av denne. Det legges derfor ikke opp til støyskjerming i denne planen.

6.5.5 Universell utforming

Eksisterende sti gjennom kulturminneparken i nord-sørgående retning er i dag på det bratteste mellom fotballbanen sør for parken og opp til gressletta. Her er det et stigningsforhold på 1:6 over en strekning på ca. 20 meter. Stigningsforhold vil ikke endres i planforslaget, da eksisterende sti kun oppgraderes noe med tanke på underlag og bredde. Stien vil derfor ikke tilfredsstille krav til universell utforming.

Årsaken til at det ikke er stilt krav til universell utforming i planbestemmelsene, er at det ikke skal foregå noen terrengbearbeidelse eller større tiltak i kulturminneparken, da det er store verdier knyttet til kulturmiljø og biologisk mangfold som skal bevares. Kulturminneparken vil derfor ikke tilfredsstille krav til universell utforming. Oppgradering av stien vil imidlertid være positiv med tanke på tilgjengelighet for barn og unge, da det vil gjøre det lettere å benytte stien med f.eks. barnevogn og sykler.

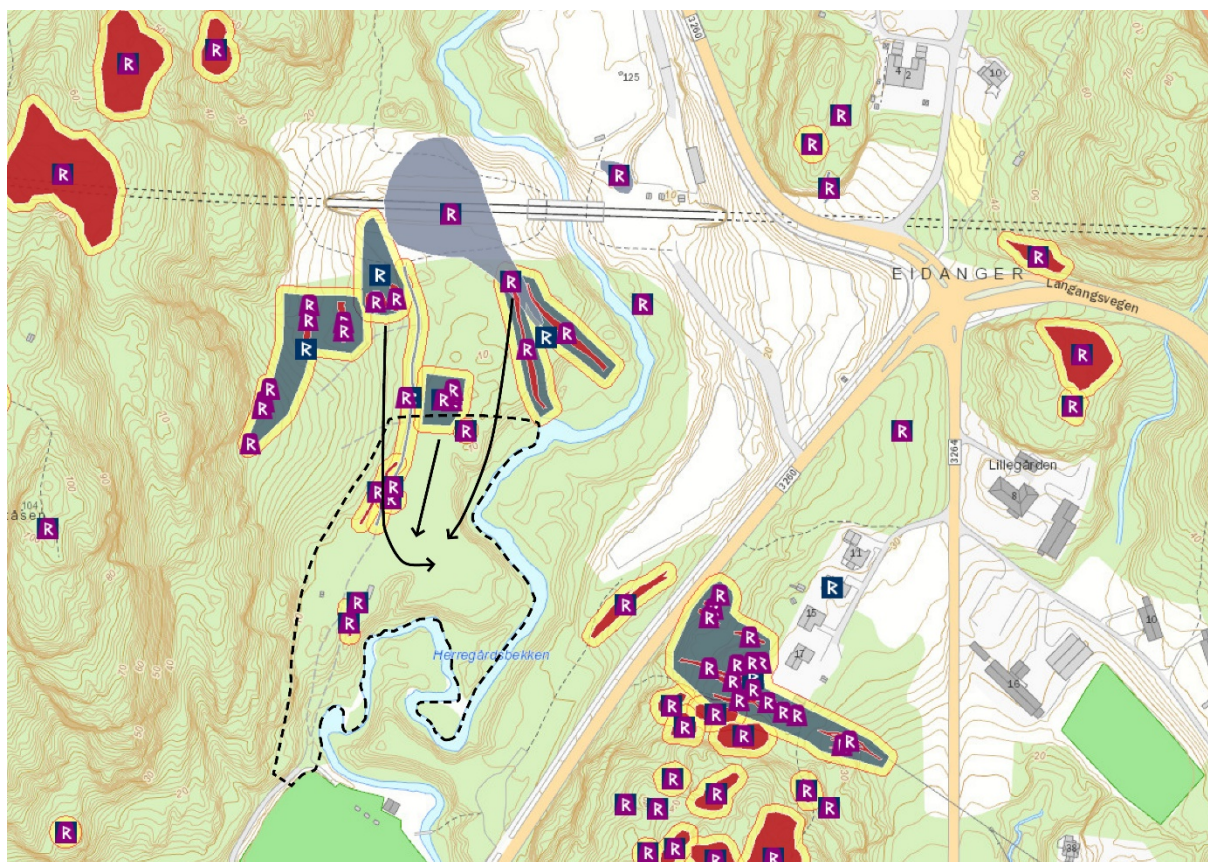
Ny gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen og Bergsbygdavegen vil tilfredsstille krav til universell utforming, da den utarbeides i henhold til gjeldende veinormaler.

6.5.6 Landbruksfaglige vurderinger

Skog med høy bonitet innenfor planområdet er omfattet av hensynssoner for hhv. naturmiljø og kulturmiljø, samt regulert til LNFR der mest mulig av eksisterende vegetasjon skal videreføres innenfor disse arealene. Vegetasjonsrydding er tillatt ved rekonstruksjon av kulturminner. Det vurderes at uttak av skog ikke er aktuelt.

6.5.7 Kulturminner

Som følge av planforslaget flyttes kulturminnene med ID 222875 Flatmarksgraver, ID 226048 Steinlegging og ID 58538 Steinsettinger sørover til kulturminneparken. Kulturminnene med ID 40893-1 Gravhaug, ID 20967 Gravhaug, ID 32319-1 og 2 Hulvei, og ID 229130 Hulvei blir liggende i kulturminneparken. Figur 6-6 viser hvilke kulturminner som skal rekonstrueres i kulturminneparken og hvilke som blir liggende. Flytting og rekonstruksjon av kulturminner skal gjøres i samarbeid med Vestfold og Telemark fylkeskommune. Nye Veier har ansvar for å etablere kulturminneparken, men vil sette driften bort til ekstern part. Det er utarbeidet en skjøtelsesplan for å sikre at kultur- og naturverdier blir ivaretatt i anleggs- og driftsperioden.

Figur 6-6: Illustrasjon av kulturminner som skal rekonstrueres i kulturminneparken

6.5.8 Teknisk infrastruktur

Vann- og avløp

Planlagt omlegging av Nystrandvegen inkludert nytt kryss med Bergsbygdavegen kommer i konflikt med eksisterende vannledninger, både i plan og i høyde. Det ligger en vannledning med dimensjon Ø250 langs Bergsbygdavegen som tilknyttes en vannledning med dimensjon Ø300 som kommer fra sør-øst. Ledninger med så store dimensjoner er forsyningsledninger, og tilgjengelig ledningskart viser ingen ringledninger som kan benyttes i en anleggsperiode. Vannledningene må derfor være i drift. Vannavslag for omkobling av rør må likevel påregnes og eventuelle høydebasseng og drift av vannforsyning må være koordinert mellom entreprenør og kommune i utførelsesfasen.

Tilknytningen mellom de to ledningene ligger i området der nytt kryss mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er planlagt. Tilknytningskummen er en brannkum. Det forutsettes at vannledningene legges om i forbindelse med etableringen av midlertidig omlegging av Bergsbygdavegen. Det forutsettes også dialog med kommunalteknikk v/VA ved omlegging av vannledningene. Omlegging vil også foregå utenfor planområdet, innenfor areal regulert gjennom planen for E18 Lanner – Preståsen. Ny tilkoblingskum etableres i gang- og sykkelveien slik at krysset kan bygges uten at vannledningene berøres.

Det legges ny vannledning i ny gangvei langs Nystrandvegen og ned til avkjøring for adkomstvei til renseanlegg. Omkobling av vannledninger må koordineres mot arbeidene med Nystrandvegen, da deler av den eksisterende vannledningen blir berørt under gravingen. Eksisterende vannledning som krysser adkomstveien som går ned til teknisk anlegg for rensetiltak, forutsettes å kunne ligge uten konflikt med adkomstveien. Overfylling av ledning må vurderes i anleggsfasen. Ledningen skal legges om lenger nord, under ny E18.

Eksisterende spillvannsledning med dimensjon Ø250 ligger i skråningen vest for Nystrandvegen. Omfang av overdekning over ledning og behov for sikring eller isolering må vurderes i neste fase. Eksisterende spillvannsledning langs Bergsbygdavegen blir også berørt, og det må legges ny ledning i forbindelse med nytt veianlegg. Fallforhold vil være avgjørende for om ny spillvannsledning kan erstatte hele den eksisterende ledningen som blir berørt. Vann- og spillvannsledninger må sikres under gjennomføringen av anleggsarbeidene.

Elektro

Omlegging av Nystrandvegen og Bergsbygdavegen vil medføre fjerning av noe luftstrekk og veilys. I tillegg vil det måtte fjernes noen lavspenningsfordelingsskap og noen lavespenningsskabler i bakken. Noe av dette kan fjernes helt i forbindelse med at hus mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen er revet, mens noe av det må reetableres, som f.eks. veilys, o.l.

6.5.9 Anleggsgjennomføring

Det ble utarbeidet en egen delrapport i forbindelse med tilstøtende reguleringsplan for E18-utbyggingen i området som gjelder anleggsgjennomføring. Denne har også sammenheng med anleggsgjennomføringen av denne planen, da deler av sidearealene til ny E18 ligger innenfor planen for Kulturminnepark og omlegging av Nystrandvegen.

Under anleggsfasen flyttes krysset mellom Nystrandvegen og Bergsbygdavegen lenger unna ny E18, og Bergsbygdavegen senkes. Det vil også bli nødvendig med større ledningsomlegginger som omfatter omlegging av el-anlegg og kommunaltekniske anlegg i grunnen, som beskrevet i foregående kapittel.

Under anleggsfasen vil trafikken opprettholdes gjennom midlertidige anleggsveier og omkjøringer. Det planlegges at biltrafikken kan gå med mindre omlegging så lenge som mulig på eksisterende veier (Nystrandvegen og Bergsbygdavegen). Det samme gjelder gang- og sykkeltrafikken.

Det planlegges at massetransport ut av området går nordover mot fv. 32 og E18 for bruk i anlegget og for transport til aktuelle deponier. Herregårdsbekken legges midlertidig i rør på tilsvarende måte som ble gjort ved Bane Nor sitt anlegg med dobbeltsporet.

Etter at trafikken er åpnet på det nye veganlegget og arbeidene er ferdigstilt, vil de midlertidig bygge- og anleggsområdene som vist i plankartet opphøres.

6.5.10 Grunnforhold

De overordnede geotekniske problemstillingene for planen er som følger:

- Erosjon Herregårdsbekken
- Vurdering av permanente fyllinger og skjæringer for nye veier
- Vurdering av midlertidige utgravinger for veier, VA og høyspent
- Vurdering av frostsikring og telefarlighet

Sikring mot erosjon Herregårdsbekken

Herregårdsekken omfatter naturtypen flommarkskog. For denne naturtypen er erosjon en naturlig faktor, og siden naturtypen skal ivaretas vil det ikke settes i gang tiltak for å hindre den naturlige erosjonen. Det tillates imidlertid å utføre strengt nødvendig erosjonssikring i tilknytning til brufundamenter for ny E18, i tillegg til nødvendige sikringstiltak for å hindre større ras. Det anbefales at det jevnlig utføres kontroll av erosjonsforholdene gjennom befaring og rapportering. Dersom erosjonssituasjonen blir kritisk, kan det bli nødvendig med tiltak i kulturminneparken eller i bekkeløpet.

Veiskjæringer

For veiskjæringer og skråningshelninger vil gjeldende håndbok følges (Håndbok N200). Her angis maksimal skråningshelning for skjæringer med og uten tiltak til henholdsvis 1:2 og 1:3 for de foreliggende grunnforholdene. Stabilitet av skjæringer og fyllinger i permanent og midlertidig fase må beregnes i totalentreprisen. For en mer detaljert beskrivelse vises det til notatet «Prosjekteringsforutsetninger og geoteknisk vurdering av mulige tiltak Kulturminnepark og Nystrandvegen (10217934-01-RIG-NOT-008)» [24].

Midlertidig utgraving for omlegging av VA-ledninger og høyspent

Utgravinger kan sikres på samme måte som for veiskjæringer. Alternativt kan det sikres med f.eks. grøftkasser for å redusere plassbehovet.

Frostsikring og telefarlighet

Grunnundersøkelser utført i området viser at topplaget hovedsakelig består av løsmasser i telefarlighetsklasse T1 og T2 til en dybde på ca. 4-5 meter under terreng. Da løsmassene i topp er klassifisert i en god til akseptabel telefarlighetsklasse kan det være mindre behov for utskiftning av massene grunnet frost. De fastere løsmassene under sanden/siltene er ikke klassifisert.

I enkelte områder er det trolig et lag med fyllmasser i topp med antatt stedlige masser under. Totalsonderinger antyder at de stedlige massene kan være tilsvarende sand/silt ned til en dybde på ca. 11 meter, men dette er ikke bekreftet ved prøvetaking. Da det ikke er tatt

prøver av løsmassene under sand/silt, dvs. av det fastere laget, kan ikke telefarligheten fastsettes.

I kapittel 521 i Håndbok N200 angis det en metode for å estimere nødvendig frostmengde for veioverbygningen. Se notatet «Prosjekteringsforutsetninger og geoteknisk vurdering av mulige tiltak Kulturminnepark og Nystrandvegen (10217934-01-RIG-NOT-008)» [24] for flere detaljer om frostsikring og telefarlighet.

6.6 Avbøtende tiltak/løsninger ROS

I risiko- og sårbarhetsanalysen (vedlegg 3), har to temaer blitt sett på som aktuelle for tiltaket og dermed analysert nærmere:

1. *Skade på infrastruktur og/eller installasjoner som følge av flom i Herregårdsbekken*
Som følge av ROS-analysen foreslås det å gjøre en nærmere vurdering av flomfaren i vassdraget, slik at plassering av stier, rensetiltak, mm. tar hensyn til eventuelle områder som kan rammes av flom. Dette er gjort i vedlegg 9 «Naturfare og rasvurderinger, Herregårdsbekken» og temaet er derfor tilstrekkelig behandlet i planforslaget.
2. *Skade på bekkeskråninger som følge av erosjon*
Som følge av ROS-analysen foreslås det at vegetasjonen i kulturminneparken vedlikeholdes på en slik måte at besøkende ikke vil trekkes mot bekkeskråningene. Ved å holde vegetasjon nede rundt kulturminnene og la det vokse fritt nærmere bekken, vil man skape en naturlig barriere. Gjerder eller andre hindre kan vurderes.

Det anbefales også i notatet «Prosjekteringsforutsetninger og geoteknisk vurdering av mulige tiltak Kulturminnepark og Nystrandvegen (10217934-01-RIG-NOT-008)» at det jevnlig utføres kontroll av erosjonsforholdene i bekken gjennom befaring og rapportering, og at dersom erosjonssituasjonen blir kritisk kan det bli nødvendig med tiltak i kulturminneparken eller i bekkeløpet.

7 VIRKNINGER/KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

7.1 Forhold til overordnede planer

Planforslaget legger delvis opp til en annen arealbruk enn det som ligger til grunn i gjeldende kommuneplan og i reguleringsplan for Lillegården (planID 1009). I kommuneplanen er deler av planområdet regulert til boligbebyggelse og framtidig næringsbebyggelse. I reguleringsplanen for Lillegården er store områder innenfor planområdet regulert til boligbebyggelse og tilhørende infrastruktur som vei og parkarealer. I dette planforslaget vil disse områdene reguleres til LNFR og samferdselsformål knyttet til ny E18 og omlegging av Nystrandvegen, i samsvar med reguleringsplanen for E18 Lanner – Kjørholt.

Planen er ellers i tråd med øvrige planer og føringer.

7.2 Landskap, stedets karakter og estetikk

Gjennomføringen av planforslaget vil medføre moderate endringer i terrenget i deler av området der Nystrandvegen skal legges om og ny vei til teknisk anlegg for rensetiltak etableres. Jernbaneutbyggingen har allerede bidratt til større terrenginngrep og en reduksjon av de opprinnelige landskapsverdiene i denne delen av planområdet. Veien ned til rensetiltaket vil skape et brudd i eksisterende stisystem, men det opprettes ny kobling av stiene på nordsiden av veien. Revegetering av skråningsutslagene vil på sikt sørge for at veien ikke ligger åpent og synlig i terrenget. Skråningsutslag fra Nystrandvegen møter eksisterende terreng og revegeteres slik at det sklir naturlig inn i omgivelsene.

Det skal ikke endres terreng eller vegetasjon i en sone langs Herregårdsbekken, og denne vil dermed ikke bli berørt av tiltaket. I område avsatt til kulturminnepark vil det kun utføres mindre tiltak som ikke endrer terrenget vesentlig. Eksisterende stinett oppgraderes der kulturminneparken skal etableres. Dette medfører ikke større terrenginngrep da det dreier seg om en mindre breddeutvidelse i form av vegetasjonsrydding og opparbeidelse av grusdekke. Selve kulturminneparken skjøttes slik at landskapsrommet åpnes opp og blir mer tilgjengelig. All vegetasjon i randsonen til bekken beholdes både for erosjonssikring og sikring av sårbar natur.

7.3 Kulturminner og kulturmiljø

Nystrandvegen

Planforslaget ivaretar kjente, automatisk fredete kulturminner. Dagens Nystrandveg ligger innenfor sikringssonen til kulturminnet med ID 224330, og planen medfører ikke nye inngrep i denne.

Kulturminneparken

Planen legger opp til at kulturminnene (ID-nr. 58538, 222875 og 226048) flyttes og rekonstrueres på flaten nedenfor den tidligere hoppbakken. Kulturminnene plasseres i sammenheng med hverandre og i tilknytning til eksisterende tursti men tydelig adskilt fra de

opprinnelige kulturminnene i området (gravminner og hulveier). Det er lagt vekt på historisk lesbarhet, slik at de som besøker området, oppfatter at steinsettingene, steinlegningen og flatmarksgravene ikke er originale på stedet. Planen ivaretar kjente kulturminner i området (gravminner og hulveier), samt eksisterende veifar vest for eksisterende turvei, som også har delvis hulveikarakter. Planen har en positiv virkning på kulturminner sammenlignet med planen for E18 Lanner – Kjørholt da den legger opp til å bevare kulturminnene med ID 136621-1 og 224330.

7.4 Naturmangfold

Naturverdiene i planområdet er i hovedsak knyttet til Herregårdsbekken med kantsone, og skogarealene i vestre og sydvestre del, og forbindelsen mellom disse over sletta. Ivaretagelse av dette er essensielt for å ta vare på naturmangfoldet.

Planen legger i hovedsak ikke opp til tiltak som vil forringe naturmangfoldet i bekken, kantsonen til bekken, eller skogen. Det vil ikke legges opp til ferdsel som forutsetter kryssing av Herregårdsbekken, og sammenrast bru vil ikke istandsettes. Tiltaket vil slik sett bidra til å redusere presset på den sårbare kantsonen. Planen legger opp til minimale tiltak, som opprustning av eksisterende sti, etablering av gapahuk/ «grillhytte» med bål plass i skogkanten, flytting av kulturminner til sletta, skilting av kulturminnene jf. illustrasjonsplan Figur 6-1.

Som en følge av vedtatt reguleringsplan for ny E18 Lanner - Prestås, vil det gjennomføres nødvendig plastring av elvekanten under motorveibruene over Herregårdsbekken. Disse erosjonssikringstiltakene kan om nødvendig strekke seg inn i planområdet for kulturminneparken, og planbestemmelsen åpner derfor for det. Disse inngrepene vil redusere naturverdiene i kantsonen.

Omfanget av plastring må begrenses til det strengt nødvendige i tilknytning til brufundamenter for ny E18, for å redusere inngrep i kantsonen til bekken. Alle inngrep må gjøres skånsomt, og registrerte verdier må beskyttes mot anleggsvirksomhet og merkes under anleggsfasen for å begrense virkningene.

7.4.1 Vurdering mht. Naturmangfoldloven §§ 8-12 (LOV 2009-06-19 nr. 100)

Alle planer skal vurderes iht. naturmangfoldlovens §§ 8-12.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Vår vurdering: Kunnskapsgrunnlaget bedømmes å være tilstrekkelig for å vurdere planens virkninger på naturmangfold. Kunnskapsgrunnlaget for denne planen baserer seg på konsekvensutredningen for kommunedelplan for E18 Langangen-Rugtvedt med supplerende kartlegging i forbindelse med reguleringsplan for E18 Lanner-Kjørholt. Det er også gjennomført supplerende kartlegging langs Herregårdsbekken høsten 2020, som ventes rapportert i løpet av desember 2020.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Vår vurdering: Kunnskapen om plan- og influensområdets naturverdier er god nok til å si at en vesentlig irreversibel skade på naturmangfoldet ikke vil skje som følge av tiltaket.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Vår vurdering: Det eksisterer ikke kjent informasjon som tilsier at gjennomføring av planen vil medføre vesentlige konsekvenser for økosystemet. Tiltakene som planlegges er minimale og planen legger opp til å lede ferdsel bort fra verdifull natur.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Vår vurdering: Det eksisterer ikke kjent informasjon som tilsier at gjennomføring av planen vil medføre vesentlig skade på naturmangfoldet.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Vår vurdering: Det eksisterer ikke kjent informasjon som tilsier at det innenfor eller i umiddelbar nærhet av planområdet eksisterer behov for å sette krav til spesielle teknikker eller driftsmetoder for å beskytte spesielle naturverdier, utover at naturverdiene må merkes og beskyttes med gjerder, flytting av kulturminner må skje skånsomt med små anleggsmaskiner, samt at plastring av elvekanten under E18 bruene må begrenses til det strengt nødvendige for å forhindre erosjon ved brufundamentene.

7.5 Naturressurser

Skog av høy bonitet finnes i planområdet og er omfattet av hensynssone for naturmiljø. Det innebærer at uttak av skogen vil være i strid med planens formål. Planen legger ikke til rette for tiltak som medfører uttak av skog.

Planen ivaretar hensynet til vannforekomsten Herregårdsbekken med fiskebestander gjennom hensynssone for naturmiljø. Utover evt. nødvendig plastring av elvekanten for erosjonssikring i forbindelse med ny E18-bruer, legger ikke planen opp til tiltak som kan berøre vannforekomsten.

7.6 Friluftsliv og rekreasjon

Eksisterende stier og tursti i planområdet vil sikres og oppgraderes, og delvis legges om over tunnelportal for ny E18 og kobles til øvrig stinett. Omlegging av Nystrandvegen vil berøre eksisterende turstier, slik at dagens stinett gjennom skogområdet erstattes av gang- og sykkelvei.

Det vil bli tilrettelagt med bål plass gapahuk/grillhytte, og omgivelsene vil ryddes for vegetasjon og skjøttes i henhold til skjøtselsplan. Det vil bli skiltet med informasjon om kulturminnene for økt opplevelsesverdi. Dette innebærer at planen gir et løft for friluftslivsverdiene på begge sider av Herregårdsbekken, og det vil gavne alle brukere av området. Samtidig vil de samme verdiene bli preget av støy, støv og inngrep fra tilstøtende planområde for ny E18 som vil påvirke opplevelseskvalitetene i området.

7.7 Barn og unges interesser

Tiltakene som omtales i kap. 7.6 vil også gavne barn og unge gjennom fritid, skole og barnehage. Formidlingsdelen av kulturminneparken vil gjøre det mer attraktivt for skolene å benytte kulturminneparken til undervisningsformål. Generell opprustning og sikring av skjøtsel i framtida gjennom skjøtselsplanen, vil også være positivt for området som ferdselskorridor mellom boligområdene og f.eks. Olavsberget.

7.8 Trafikk

Planen vil ikke tilrettelegge for økte trafikkmengder på Nystrandvegen eller Bergsbygdavegen. Endringene gjelder hovedsakelig veiens linjeføring. For å unngå fredet kulturminne fraviker linjeføringen for Nystrandvegen krav til horisontalkurvatur. Se ytterligere beskrivelse av dette i kapittel 6.5.1.

Konsekvenser som følge av tiltaket anses som minimale. Fraviket for Nystrandvegen kan medføre større fare for at kjøretøy kjører ut i svingen på grunn av krappere kurve, men med avbøtende tiltak som redusert fartsgrense, retningsmarkering og rekkverk vil trafiksikkerheten bli ivarettatt.

Gang- og sykkelvei legges om som følge av omlegging av Nystrandvegen. Her tilfredsstilles veistandard, og funksjonen opprettholdes slik at det ikke medfører negative konsekvenser for trafikken. Tilgjengelighet for gående og syklende vil forbedres som følge av tiltaket da det ikke finnes gang- og sykkelvei langs Bergsbygdavegen i dagens situasjon.

7.9 Teknisk infrastruktur

Tiltaket vil medføre nødvendig omlegging av teknisk infrastruktur. Dette er beskrevet nærmere i kapittel 6.5.8. Ut fra eksisterende opplysninger vil ikke omleggingen medføre vesentlige konsekvenser eller utfordringer for vann- og avløpsanlegg eller elektro og telekommunikasjon. Det er imidlertid viktig at teknisk infrastruktur sikres i anleggsperioden.

7.10 Universell tilgjengelighet

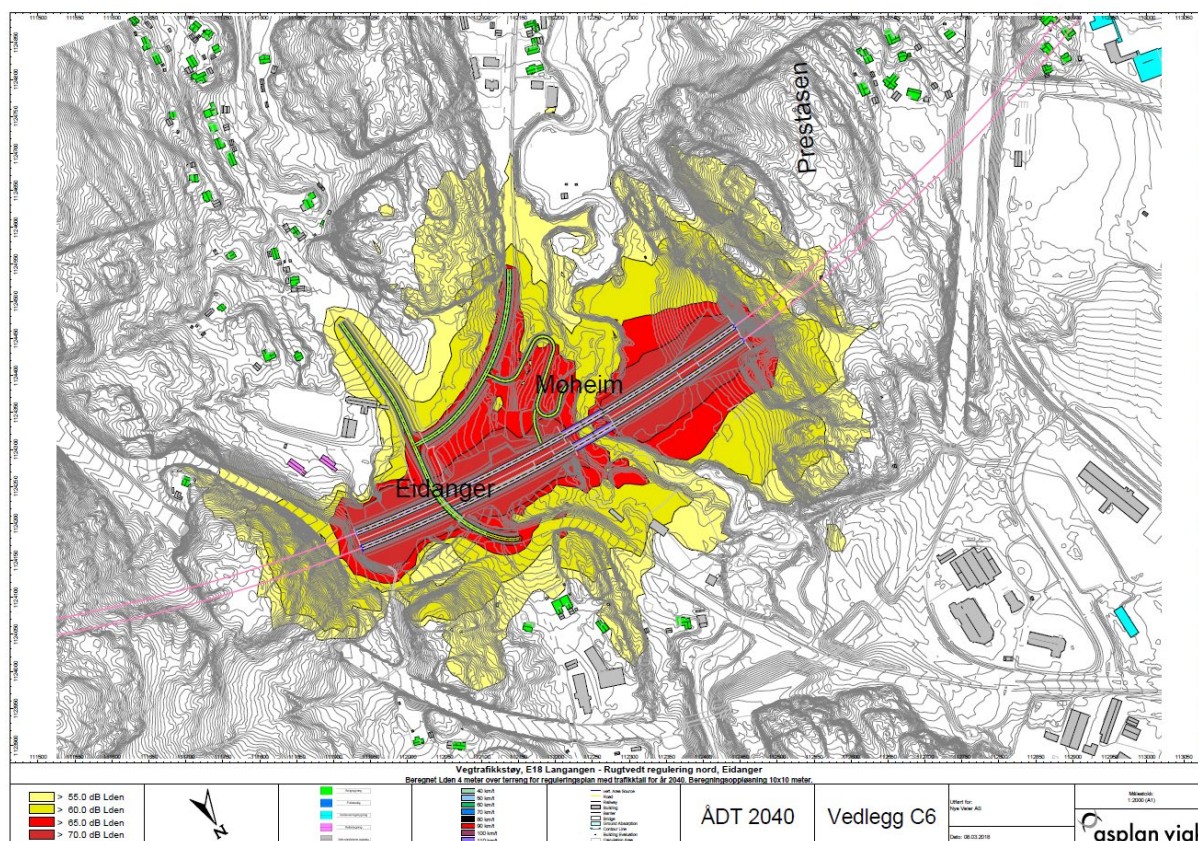
Planen kan medføre en liten positiv virkning for universell tilgjengelighet (sykkel, barnevogn), da hovedsti gjennom kulturminneparken i nord-sør retning oppgraderes noe. Andre eksisterende stier opprettholdes med dagens standard.

Ny gang- og sykkelvei langs Nystrandvegen og Bergsbygdavegen vil tilfredsstille krav til universell utforming.

7.11 Støy og luftforurensning

7.11.1 Støy

Vurderingene av virkninger for støy er basert på foreslått ny trasé og kryssløsning for krysset Nystrandvegen/Bergsbygdavegen vist i Figur 6-2, samt støykart for eksisterende og framtidig situasjon vist i hhv. Figur 4-12 og Figur 7-1.

Figur 7-1: Beregnet Lden 4 meter over terrenn med trafikkstøy for ny E18, år 2040 (kilde: Asplan Viak)

Støysituasjonen for nærliggende bebyggelse vil ikke endre seg vesentlig som følge av omlegging av Nystrandvegen – forutsatt at tiltaket/omleggingen ikke medfører betydelig endring i trafikkstøy for Nystrandvegen eller Bergsbygdavegen. Støy i området vil være dominert av ny E18, som vil ligge like nord for det planlagte krysset. Det er heller ikke støyfølsom bebyggelse innenfor planområdet som blir berørt av omleggingen, da eksisterende boliger er innløst.

7.11.2 Luftkvalitet

Det forventes at luftkvaliteten innenfor planområdet vil være tilfredsstillende for driftsfasen. Bygge- og anleggsfasen vil kunne medføre økt luftforurensning i området, jf. kap 1.2 i retningslinje T1520. Planbestemmelsene (punkt 2.2) sikrer en vurdering av dette, og eventuelle avbøtende tiltak ved behov. Ved eventuelle avbøtende tiltak vil belastningen under byggeperioden reduseres.

Aktuelle avbøtende tiltak kan for eksempel være:

- Vasking av kjøretøy
- Vanning for å hindre støv
- Unngå tomgangskjøring

- Stille utslippskrav til maskinparken og lastebiler som skal inn og ut av anleggsområdet
- Ta i bruk utslippsfrie anleggsmaskiner
- Legge til rette for bruk av strøm fra kraftnettet for å minimere bruk av dieselaggregater

7.12 Økonomiske konsekvenser for kommunen

Planen medfører ingen kjente økonomiske konsekvenser for kommunen.

7.13 Interessesetninger

Det er ingen kjente interessesetninger i forbindelse med planforslaget.

7.14 Avveining av virkninger

Samlet sett kan en ikke se at tiltaket vil ha noen spesielle negative virkninger knyttet til kultur, miljø, eller samfunn. Nødvendig infrastruktur legges om, viktige kultur- og naturverdier ivaretas i planforslaget, og planen bidrar til å sikre disse verdiene. Tiltaket tilpasses omgivelsene, og medfører små endringer i LNFR-områdene.

8 REFERANSER

- [1] Porsgrunn kommune, 2013. Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025, datert 05.09.2013.
- [2] Porsgrunn kommune, 2019. Kommuneplanens arealdel 2018-2030, datert 13.06.2019, revidert 26.06.2020.
- [3] Porsgrunn kommune, 2020. Kartløsninger. Hentet november 2020 fra <https://www.grenlandskart.no/geoinnsyn/#?project=Porsgrunn&guid=2c2e75ba-5188&layers=1015,1013,8007&zoom=15&lat=6552952.08&lon=540985.48¶ms=10100000000>
- [4] Statens vegvesen 2015, Kommunedelplan for E18 Langangen – Rugtvedt, datert 03.09.2015.
- [5] Porsgrunn og Skien kommune, 2018. kommunedelplan for klima og energi, datert 06.02.2018.
- [6] Porsgrunn kommune, 2018. Trafikksikkerhetsplan 2018-2021, datert mars 2018.
- [7] Kommunal- og moderniseringsdepartementet 1995. Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, datert 20.09.1995
- [8] Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2014. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, datert 26.09.2014.
- [9] Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2018. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, datert 28.09.2018.
- [10] Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2020. Universell utforming i planlegging, datert 01.10.2020. Hentet november 2020 fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/fagtema-i-planlegging1/universell-utforming-i-planlegging/id621728/>
- [11] Telemark fylkeskommune, 2014. Strategi 2014-2018 Kultur og kulturarv, vedtatt 25.02.2014.
- [12] Telemark fylkeskommune, 2016. Strategi for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016.2020, vedtatt 08.06.2016.
- [13] Askeladden – Riksantikvaren. Kulturminner, karttjeneste. Hentet november 2020 fra <https://riksantikvaren.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=82835f6c7e794c44a2192bdb111d41b5>
- [14] Asplan Viak 2018. E18 Langangen-Rugtvedt. Regulering Nord, Langangen-Kjørholt samt ny Grenlandsbru. Utredning av reguleringsplanens virkninger på naturmangfold. Vurdering etter naturmangfoldlovens §§8-12
- [15] NVDB Vegkart, Statens vegvesen. Hentet november 2020 fra [https://vegkart.atlas.vegvesen.no/#kartlag:geodata/@197599,6564851,14/hva:~\(id~540\)/valg:106031499:540](https://vegkart.atlas.vegvesen.no/#kartlag:geodata/@197599,6564851,14/hva:~(id~540)/valg:106031499:540)
- [16] Miljødirektoratet, 2019. Luftsonekart for Porsgrunn, Vestfold og Telemark. Hentet oktober 2020 fra <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/fagbrukertjeneste-for-luftkvalitet/?kommune=3806&underside=luftsonekart>

- [17] Nye Veier, 2018. Miljøoppfølgingsprogram, E18 Langangen – Rugtvedt, regulering nord Langangen – Kjørholt. Datert 15.01.2018.
- [18] Statens vegvesen, 2020. Støykartlegging etter T-1442. Hentet fra Geonorge november 2020.
- [19] Bane Nor SF, 2020. Støysoner for Bane NORs jernbanenett. Hentet fra Geonorge november 2020.
- [20] Nye Veier, 2018. Ingeniørgeologisk rapport til reguleringsplan Bjønnås tunnel (Rap-044). Datert 17.09.2018.
- [21] Norges geologiske undersøkelse 2020, kart på nett. Løsmasser og marin grense. Hentet november 2020 fra <https://www.ngu.no/emne/kart-pa-nett>.
- [22] Artsdatabanken, 2020. Artskart, karttjeneste. Hentet november 2020 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/app/#map/197515,6564884/15/background/greyMap/filter/>
- [23] Google maps, 2020. Hentet november 2020 fra <https://www.google.no/maps/>
- [24] Multiconsult Norge AS, 2020. Prosjekteringsforutsetninger og geoteknisk vurdering av mulige tiltak Kulturminnepark og Nystrandvegen (10217934-01-RIG-NOT-008), datert 28.10.2020

9 VEDLEGG

- Vedlegg 1: Illustrasjonsplan og snitt for kulturminnepark
- Vedlegg 2: Teknisk plan
- Vedlegg 3: Risiko og sårbarhetsanalyse
- Vedlegg 4: Datarapport – Geotekniske grunnundersøkelser (10217934-04-RIG-RAP-001)
- Vedlegg 5: Geoteknisk vurdering av områdestabilitet (10217934-RIG-NOT-006)
- Vedlegg 6: Varslingsmateriale
- Vedlegg 7: Kopier av mottatte uttalelser
- Vedlegg 8: Sammendrag og kommentarer til varsel om oppstart
- Vedlegg 9: Naturfare- og rasvurderinger, Herregårdsbekken
- Vedlegg 10: Sammendrag og kommentarer til offentlig ettersyn